

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Ismertették a hallgatókkal
a curriculum reform részleteit

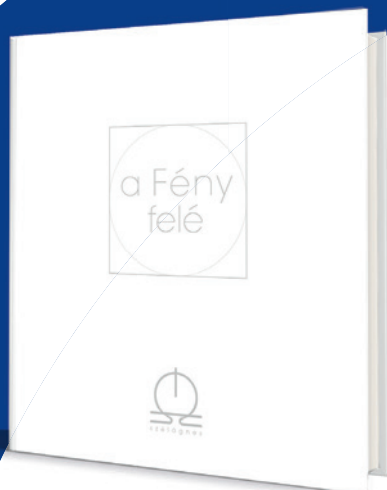
Még az idén elkezdődik az
Egészségipari-Biotechnológiai
Tudáspark kialakítása

Négy nemzedék óta gyógyítanak
Semmelweis utódai

A Semmelweis Kiadó érdekességei

Szél Ágnes a Fény felé

Szél Ágnes fotóművésznő *a Fény felé* című fotóalbumában a színek, a fény és az árnyék, a tükröződések segítségével rejtett történetek bomlanak ki, titkos örömök csillannak meg váratlanul, vagy épp sötét drámák feszítik a fotografiát.

Pim van Lommel Végtelen tudat A halálközeli élmények tudományos olvasata

Pim van Lommel holland kardiológus szív-megállást szenvedett betegek között végzett kutatást, akiknek halálközeli élményben volt részük. A szerző lépésről lépésre fejti ki könyvében, hogyan lehetséges, hogy a klinikai halál állapotában ilyen mélyreható tapasztalásra tehetnek szert bizonyos betegek.

A Végtelen tudat (2007) c. könyv bestseller lett Hollandiában, 2008-ban jelölték az „Év könyve 2008” címre. A mű 2010-ben elnyerte a Tudományos és Orvosi Hálózat könyvdíját. A könyv a 22. holland kiadás magyar fordítása.

Polgár Vera A lét mámora

A 33 fordulatos novellát tartalmazó kötet újra nagy sikernek örvend. Polgár Vera negyedik könyve tőle megszokott módon lebilincselő és frappáns.

A könyv megjelenését a Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat támogatta.

Joe Kemenes Fedőneve Roger

Joe Kemenes a Semmelweis Kiadónál megjelent hetedik regényének szálai ismét izgalmas és szövevényes, mely a szörnyűséges járvány ellenszerének megtalálása, a hatalom és a szövődő kapcsolatok köré csoportosul.

Semmelweis Kiadó
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
www.semmelweiskiado.hu

E-könyveinket keresse a honlapunkon:
www.semmelweiskiado.hu/e_konyvek/

LEGENDUS KÖNYVESBOLT
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56353
Nyitva tartás: 9.00–16.00
E-mail: info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT
1094 Budapest, Tüzoltó u. 37-47.
Tel.: 459-1500/60475
Nyitva tartás: 9.30–12.30

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszerkezeti, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi és Pető András
Karak hallgatóinak és közalkalmazottainak
lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora,
Dr. **Merkely Béla**

A szerkesztőbizottság elnöke:
Dr. **Fejérdy Pál**
fejerdy.pal@dent.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:

Dr. **Donáth Tibor** professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:

Dobozi Pálma
dobozi.palma@semmelweis-univ.hu
Telefon: 06-20-666-3195

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem Kommunikációs
és Rendezvényszervezési Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urban Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. **Hermann Péter** (FOK)
hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Kormos Ágnes
kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Kovács Eszter (KRI)
kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Dr. **Köteles István** (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Márton Emőke
marton.emoke@semmelweis-univ.hu

Fajt Mónika (EKK)
fajt@emk.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissza**
claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Voszka István** (ÁOK)
voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweisikiado.hu

Igazgató: Dr. **Táncos László**

Layout: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin
telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**
ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus áprilisi üléséről	4. oldal
Az egyetem hat munkatársa lett az MTA tagja	
Jubileumi honlap indult a 250 éves évfordulóra készülve	5. oldal
QP Akadémiai Kiválósági Díj dr. Fekete Andreának	
160 előadást és posztert mutattak be a PhD Tudományos Napokon	6. oldal
Még az idén elkezdődik az Egészségipari-Biotechnológiai Tudáspark kialakítása	7. oldal
Hallgatói fórumon ismertették a curriculum reform részleteit	8. oldal
Egészségfejlesztési szakmai fórumot rendeztek	9. oldal
Grémium elnöki kinevezéseket adtak át	10. oldal
25 éves jubileumát ünnepelte a Primer Prevenció Fórum	11. oldal
Dr. Csermely Péter: Minden nap tanulok a diákoktól	12. oldal
Csaknem száz díjat nyertek a Semmelweis Egyetem hallgatói az OTDK-n	13. oldal
Diplomaátadó ünnepség a luganói gyógytornászképzésen	
70 éves a Nyelvi Kommunikációs Igazgatóság	14. oldal
Számos új szaknyelvi szolgáltatás indul	
Hírek	15. oldal
Családbarát címet kapott az Ortopédiai Klinika Gyermekosztálya	16. oldal
Kisiskolásoknak mutatták meg a Pető András Karon, milyen fogyatékkal élni	
Konszenzus Konferencia a májtájtékek komplex kezeléséről	17. oldal
Nemzetközi hematológiai szimpózium az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben	
Európai körkép a veseátültetések történetéről	18. oldal
Könyvbemutatóval egybekötött Infekciókontroll Munkanap az ETK-n	
Harminc éves a Good Clinical Practice tanfolyam a Semmelweis Egyetemen	19. oldal
Erősödő magyar-német kapcsolatok	20. oldal
Az aradi egyetem díszdoktora lett dr. Merkely Béla	
Ereignisreiches Frühjahr am ACH	21. oldal
Négy nemzedék óta gyógyítanak Semmelweis utódai	22. oldal
Semmelweis-szobrot avattak a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnáziumban	23. oldal
A hit gyógyít, a gyógyítás pedig a világba való integrálás része	24. oldal
Dr. Papp Mátyás (1927-2019) emlékére	25. oldal
Elhunyt dr. Szeiffert Gábor	26. oldal
Az egyetem a nagy történelmi események idején 3. – a II. világháború	27. oldal

Semmelweis Nap 2019

Megemlékezés Semmelweis Ignác születésének
201. évfordulójáról

2019. június 28. (péntek)

PROGRAMOK:

Megemlékezés Semmelweis Ignác születéséről

Időpont:

9 óra

Helyszín:

Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár
(1013 Budapest, Árpád u. 1-3.)

Ünnepi beszédet mond:

Dr. Takács István

igazgató

I. Sz. Belgyógyászati Klinika

Köszönetnyilvánítás a Semmelweis-szobornál

Időpont:

11 óra

Helyszín:

Belső Klinikai Tömb udvara, Semmelweis Ignác szobra
(1085 Budapest, Üllői út 26.)

Ünnepi beszédet mond:

Dr. Hankó Balázs

stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes

Központi díszünnepség

Időpont:

13 óra

Helyszín:

Nagyvárad téri Elméleti Tömb, Díszterem
(1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.)

Köszöntőt mond:

Dr. Merkely Béla

rektor

Ünnepi beszédet mond:

Dr. Szabó Attila

klinikai rektorhelyettes

Beszámoló a Szenátus áprilisi üléséről

A készülő új Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) formai keretrendszeréről, az állami és miniszteri kitüntetésekre való felterjesztés menetéről, valamint aktuális vezetői, illetve oktatói pályázatok véleményezéséről is határozott a Szenátus áprilisi ülésén.

Elfogadta a Szenátus az új Szervezeti és Működési Szabályzat struktúrájának kialakítására vonatkozó, dr. **Merkely Béla** rektor által előterjesztett javaslatot, amely a megújuló SZMSZ kialakításának első lépéseként megadja az új szabályzat formai keretrendszerét. Eszerint az általános elveket megfogalmazó preambulum után a szabályzat három könyvre tagolódik, melyek a Szervezeti és Működési Rend (SZMR), a Foglalkoztatási követelményrendszer (FKR), valamint a Hallgatói követelményrendszer (HKR). A technikai és szerkezeti keretek mostani meghatározását követően a továbbiakban több lépésben történik majd meg az új SZMSZ kialakítása és elfogadása július 1-ji, illetve szeptember 30-i határidővel. Mint arra az előterjesztés is emlékeztet, az új SZMSZ kidolgozására a rektor ún. Szervezetfejlesztési Tanácsadó Testületet hozott létre, amely tematikusan áttekintette a szabályzatot és előkészíti a tartalmi módosításokat is.

Módosult az SZMSZ hallgatói követelményrendszert érintő részének felvételi eljárásról szóló szabályzata, mivel bekerült az Egységügyi Közzolgálati Kar (EKK) két új szakirányú továbbképzése (közösségi és családi mediáció; iskolai szociális munka) felvételi eljárásának szabályozása.

Elfogadták a Pető András Kar Konduktív Pedagógiai Központ keretében működő szakiskolai képzés elindításáról, illetve az ezzel összefüggő intézkedésekről szóló előterjesztést.

Megszavazták a szenátorok az EKK Mentálhigiéné Intézet lakációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményeinek változását tartalmazó új tantervet, amelybe kiegészítő orvos- és egészségtudományi alapismereti tárgyak is bekerültek.

Módosul az egyetemi kitüntetések, díjak adományozásáról, valamint az állami kitüntetések felterjesztési eljárásáról szóló Kitüntetési Szabályzat. Az elfogadott előterjesztés alapján a kitüntetési javaslatokat a rektor terjeszti elő a Szenátus részére, az általa felkért bizottság véleményének kikérését követően, illetve további személyek felterjesztésére is javaslatot tehet. Korábban a kari szinten koordinált és támogatott kitüntetési javaslatokat, technikai ellenőrzést és összesítést követően, az Emberierőforrás-gazdálkodási Főigazgatóság közvetlenül a Szenátus elé terjesztette.

Több aktuális vezetői, illetve oktatói pályázat véleményezéséről is határozott a testület.

A nemzetközi hallgatók igényeinek felmérésére az egyetem rektorának vezetésével, a kancellárral együttműködésben bizottságot állítanak fel.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az egyetem hat munkatársa lett az MTA tagja

Az Akadémikusok Gyűlése zárt ülésén megválasztotta a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) új rendes, levelező, külső és tiszteleti tagjait. Az MTA 191. közgyűlésén megválasztott akadémikusok listáján a Semmelweis Egyetem 6 munkatársa is szerepel.

Az Orvosi Tudományok Osztályának rendes tagja lett dr. **Hangody László**, a Traumatológiai Tanszék vezetője és dr. **Karádi István**, a III. Sz. Belgyógyászati Klinika egyetemi tanára. A Biológiai Tudományok Osztálya rendes tagjának választották dr. **Csermely Pétert**, az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet egyetemi tanárát.

Az Orvosi Tudományok Osztályának levelező tagja lett dr. **Poór Gyula**, a Semmelweis Egyetem magántanára, az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet főigazgatója. Dr. **Buzás Edit Irént**, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatóját a Biológiai Tudományok Osztálya levelező tagjának választották meg a közgyűlésen.

Dr. **Bucsky Péter Pál** (Asklepios Campus Hamburg) rektori biztost, a Semmelweis Egyetem tiszteletbeli doktorát az Orvosi Tudományok Osztályának tiszteleti tagjai közé választották.

Az MTA háromévente választ levelező és rendes, valamint külső és tiszteleti tagokat (legutóbb 2016 májusában volt tagválasztás). A tagság feltételeit az MTA Alapszabálya, a jelölés és a választás szabályait az akadémikusválasztás eljárási szabályzata határozza

meg. Idén a közös akadémiai jelöltlistára 193-an kerültek fel: ök azok, akik a tudományos osztályok tagjelölő ülésein a szavazatok több mint felét megkapták – olvasható az MTA honlapján.

Az alapszabály szerint az a személy választható levelező taggá, aki rendelkezik az MTA doktora vagy annak megfelelő tudományos fokozattal, tudományát elismerten és különösen magas színvonalon, alkotó módon műveli, valamint magyar állampolgár. Rendes taggá az a levelező tag választható, aki akadémiai tagságának elnyerése óta jelentős tudományos eredményeket ért el. A tiszteleti tagságot olyan tudományos tevékenységet külföldön folytató tudós kaphatja meg, aki tudományát nemzetközileg kiemelkedő színvonalon műveli, és a magyar tudomány különleges megbecsülésére tarthat számot – mondja ki az akadémiai szabályzat.

Az új akadémiai tagok teljes listája az MTA honlapján olvasható.

Keresztes Eszter (Forrás: MTA)

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Jubileumi honlap indult a 250 éves évfordulóra készülve

A Semmelweis Egyetem idén ünnepli alapításának 250 éves évfordulóját, a jubileumhoz kapcsolódóan 2019. április 30-án új honlapfelület készült semmelweis.hu/250 webcímen. A rektori jóváhagyást követően elindult honlap az évfordulóval kapcsolatos általános információk, események, cikkek mellett egy különleges idővonalat is tartalmaz, amelyen a Semmelweis Egyetem negyed-évezredes történetéből 250 fontos eseményt emeltünk ki, fotókkal is illusztrálva. A jubileum kapcsán több új cikksorozat is indul.

250 év – 250 esemény címmel tekinthető meg a Semmelweis Egyetem most elkészített idővonala az új jubileumi honlapfelületen. Az egyetem történetének 250, többségében fotóval illusztrált eseményét tartalmazó idővonalat – számos történeti forrás felhasználásával – a Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság (KRI) állította össze **Sági Zenina** vezetésével, dr. **Molnár László**, a Központi Levéltár igazgatója szakmai lektorálása mellett, míg a technikai kivitelezést a honlap webmestere, **Váczi Imre** végezte. A semmelweis.hu/250 honlapfelületen emellett megtalálhatók többek között a szeptemberi tanévnyitással induló 10 hónapos jubileumi eseménysorozat főbb programjainak, így az oktatási, tudományos és klinikai kiemelt események, valamint az egész évet átfogó, prevenciós rendezvény, a Semmelweis Éjszakák leírása. Az információk és az Eseménynaptár is folyamatosan frissül majd a felületen.

Az egyetem 250 éves jubileuma alkalmából több új cikksorozatot is indított a KRI. Az *Én egyetemem* sorozat keretében a legkülönbözőbb feladatkörökben dolgozó egyetemi polgárokat keressük fel, és kérjük őket arra, hogy mutassák meg kedvenc egyetemi helyüket. A *Generációk az egyetemen* sorozatban egykori nagyjaink ma is az egyetem dolgozó utódaival készítünk inter-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

jút, illetve olyan családtagokat mutatunk be, akiket a Semmelweis Egyetem is összeköt, és a családban generációról generációra öröklődik az orvos-, egészségtudományi hivatás. A Semmelweis Egyetem újságban múlt októberben indult dr. **Merkely Béla** rektor kezdeményezésére egy új egyetemtörténeti cikksorozat, amelynek elemei szintén megtalálhatók ezen a honlapon is. Emellett itt gyűjtünk majd össze minden olyan, a hírportálon megjelenő cikket, amely a jubileumi eseményekről szól. Az oldalon megtalálhatók a jubileum arculati elemei, és az alkalmazásukhoz kapcsolódó információk is.

A jubileumi honlap a rektor jóváhagyásával, a KRI és az Informatikai Igazgatóság webmesterének munkája eredményeként jött létre.

A Semmelweis Egyetem 250. jubileumi éve hivatalosan a 2019/20-as tanév ünnepélyes megnyitásával kezdődik. Az egyetem a jubileumi évben egy magyarországi, Kárpát-medencei és nemzetközi szinten is kiemelkedő ünnepeksorozatot rendez.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

QP Akadémiai Kiválósági Díj dr. Fekete Andreának

Kiemelkedő tudományos tevékenységeket ismertek el a Magyar Tudományos Akadémia 191. közgyűlésén. A Semmelweis Egyetemről QP Akadémiai Kiválósági Díjat vehetett át dr. **Fekete Andrea**, az I. Sz. Gyermekegyógyászati Klinika egyetemi tanársegédje, az MTA-SE Lendület Diabétesz Kutatócsoport tudományos főmunkatársa.

A Qualitative Production Gépipari és Kereskedelmi Zrt., valamint a Magyar Tudományos Akadémia összesen öt kutatónak adományozott QP Akadémiai Kiválósági Díjat. Dr. Fekete Andrea az elismerést a cukorbetegség okainak és gyógyításának vizsgálatában elért kiemelkedő eredményeiért kapta. A múlt évben alapított díjjal az alkalmazott tudományok terén kiemelkedő eredményeket elért, 45 év alatti kutatókat jutalmazták.

Hatodszor nyert el Superbrand védjegyet a Semmelweis Egyetem

Az idén 250 éves Semmelweis Egyetem 2012, 2015, 2016, 2017 és 2018 után idén is elnyerte a Superbrand védjegyet, amit azoknak a márkáknak ítélnék oda, amelyek kiváló hírnevet szereztek a saját szakterületükön. Az elismerésről többlépcsős folyamat végén – szakmai előszűrést, majd a fogyasztók körében végzett online kutatást követően – a több mint negyven tagú független szakemberekből álló bizottság dönt minden évben. A jelölés kizárólag szakmai szempontok alapján történik, arra sem pályázni, sem jelentkezni nem lehet. Az értékelési szempontok között szerepel egyebek mellett az adott márká tradíciója és reputációja, online és offline megjelenése.

160 előadást és posztert mutattak be a PhD Tudományos Napokon

Az idei PhD Tudományos Napokon csaknem 160 absztraktot mutattak be. A Semmelweis Egyetem PhD-hallgatói hat szóbeli és hét poszterszekcióban prezentálták kutatási eredményeiket a kétnapos program során. A megnyitó előadást dr. **Kellermayer Miklós**, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet igazgatója, az Általános Orvostudományi Kar megválasztott dékánja tartotta.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dr. **Tímár József**, a Doktori Tanács elnöke köszöntőjében elmondta, hogy idén mintegy 160 absztraktot nyújtottak be a PhD-hallgatók, ami megfelel a korábbi évek mennyiségének, a kutatási eredmények pedig nagyon érdekesek, jó minőségűek. A PhD Tudományos Napok a posztgraduális képzés fontos része, mert segít a hallgatóknak a prezentációkra való felkészülésben; hiszen a kutatók igazi megmérettetése nem a labormunka, hanem a nemzetközi láthatóság, amire a konferenciákon való előadás és a publikáció ad lehetőséget – mutatott rá dr. Tímár József. Bejelentette, hogy a 2019/20-as, 250. jubileumi tanévben országos lesz a program, ahová a három társegyetem hallgatóit is várják majd. A Doktori Tanács elnöke hangsúlyozta, hogy a szóbeli és poszterszekciók egyformán értékesek, minden szekcióban adnak át díjakat, amelyek mértéke egyenlő. A rendezvény honlapján valamennyi benyújtott absztrakt elérhető.

A tanítók kitarják az ajtót, de belépnünk magunknak kell rajta – idézett egy kínai közmondást megnyitó beszédében dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes. Hozzátette: amikor a PhD-hallgatók ismertetik tudományos munkájukat, azzal elsősorban saját eredményeiket prezentálják, de közben bemutatják a csapatot, amiben dolgoznak. Emellett azokat a tanítókat is képviselik, akik kitarják az ajtót egy olyan világ felé, amely remélhetőleg lenyűgözi és az egész életükben elkíséri őket. Az élet egyik legfontosabb eleme ugyanis a kíváncsiság, az emberek folyamatosan keresik az igazságot, a gyermeki kíváncsiság pedig sok tudóst hajtott már előre – vélte dr. Szabó Attila. A rektorhelyettes azt kívánta a hallgatóknak, hogy maradjanak kíváncsiak, maradjanak meg a tudomány mellett, legyenek kitartóak, mutassák be másoknak az eredményeiket. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a PhD Tudományos Napokon lehetőség van ismerteket szerezni más területekről és szakmai kapcsolatokat kialakítani: a magányos hősök kora lejárt, csapatban kell dolgozni – fogalmazott.

A fórum tudományos nyitó előadását dr. Kellermayer Miklós egyetemi tanár, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet igazgatója, az Általános Orvostudományi Kar megválasztott dékánja tartotta. Bevezette a hallgatóságot a nanoméretű világ néhány érdekességébe, bemutatva azt, hogy miért fontos és milyen előnye van annak, ha a nanoméretű biomolekuláris rendszereket egyenként manipulálják a kutatók.

Az élő sejtek, molekulák nem mind azonosan viselkednek és csak külön-külön vizsgálva őket lehet fényt deríteni az egyedi dinamikájukra, a struktúráik különlegességeire; emellett például olyan véletlenszerű folyamatokat lehet így felderíteni, mint a fluoreszkáló molekulák egyedi *pislogása*, ami egy nagyobb minta vizsgálatánál rejtve maradna – mutatott rá dr. Kellermayer Miklós. Az egyedi vizsgálati módszer abban is segít, hogy például a fehérjegombolyodás folyamatát megértsük, valamint a molekulák mechanikai viselkedését felismerjük – tette hozzá. Előadásának második felében dr. Kellermayer Miklós azokat a módszereket mutatta be, amelyek lehetővé teszik ilyen szintű vizsgálatok elvégzését. Az egyik ilyen a fotokémiai úton való manipulálás, amikor egy ún. multifoton-mikroszkóppal egy lézersugarat fókuszálnak egy adott pontra, amely fluoreszkálást idéz elő és így, mint egy fluoreszcens festék, képet tud alkotni egy molekuláról. Ezzel a módszerrel molekuláris tetoválást is végre lehet hajtani, azaz bizonyos hatóanyagok hatása egyedi sejtekre korlátozható, vagy például a sejtfajlás is manipulálni lehet – ismertette dr. Kellermayer Miklós. Egy másik módszer az atomerő-mikroszkóp használata, amely egy nagyon magas felbontású pásztázószondás mikroszkóp, amivel szintén molekuláris képalkotást lehet elvégezni, vagy egy minta felületét, topográfiáját is fel lehet térképezni. A harmadik módszer a fénnel való manipulálás, azaz egy ún. optikai csipesz használata, aminek a kifejlesztéséért **Arthur Ashkin** megkapta a legutóbbi fizikai Nobel-díjat. Ezzel meg lehet ragadni egy adott molekulát és közelebbi vizsgálatok alá vetni, vagy például csomót kötni egy DNS szálra.

A módszerek hasznosságáról az orvoskutatók számára dr. Kellermayer Miklós elmondta, hogy ezáltal lehetséges megvizsgálni a DNS epigenetikai módosításának hatását annak mechanikai viselkedésére. Ugyanakkor rámutatott, hogy bár a nanovilág feltérképezésében történtek már nagy lépések, de még maradt bőven felfedezni való.

A rendezvény ideje meghívott előadói **Balogh András Zoltán** innovációs igazgató, dr. **Kárpáti Sarolta**, a Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika egyetemi tanára, dr. **Antal István**, a Gyógyszerészeti Intézet igazgatója, valamint dr. Tímár József, a Doktori Tanács elnöke voltak.

Deme Tamás, Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A PhD Tudományos Napok díjnyerteseinek listája letölthető a Semmelweis Egyetem honlapján megjelent cikkből: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/04/26/160-eloadast-es-posztert-mutattak-be-a-phd-tudomanyos-napon/>

Még az idén elkezdődik az Egészségipari-Biotechnológiai Tudáspark kialakítása

Információs fórum keretében mutatták be a Semmelweis Szalonban az Egészségipari-Biotechnológiai Science Parkban megvalósítani kívánt kutatás-fejlesztési és szolgáltatási terveket az Innovációs és Technológiai Minisztériumnak, valamint vezető egészség- és gyógyszeripari cégek képviselőinek.

A Semmelweis Egyetem, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, valamint Józsefváros polgármestere 2019. március 25-én írt alá szándéknyilatkozatot közös tudáspark létrehozásáról. A Semmelweis Szalonban tartott információs fórumon dr. **Lengyel Györgyi**, az Innovációs és Technológiai Minisztérium miniszteri biztosa beszédében reményét fejezte ki, hogy az idén alapításának 250. évfordulóját ünneplő Semmelweis Egyetem kezdeményezésére elinduló, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, valamint a meghatározó egészség- és gyógyszeripari szereplők együttműködésében hamarosan megvalósuló tudáspark igazi semmelweisi innováció lesz. Emlékeztetett, a kormány Magyarország versenyképességének növelése, a kutatás-fejlesztési tevékenység fokozása, a kapcsolódó kutatási infrastruktúra fejlesztése érdekében háromszintű hálózati struktúráról döntött. Mint mondta, a létrejövő Egészségipari-Biotechnológiai Tudáspark olyan tudományos és innovációs park, amely nemcsak megerősíti a hazai felsőoktatás gyakorlati, iparközelit kutatásait, hanem az egészségipari, gyógyszeripari szereplőkkel együttműködve hoz majd létre a várakozások szerint nemzetközi sikereket is elérő innovációkat. Dr. **Merkely Béla** rektor köszöntőjében kifejtette, számára új korszak kezdetét jelenti, hogy a magyar kormány, a három meghatározó egyetem, valamint az egészség- és gyógyszeripari szereplők közösen dolgoznak azért, hogy egy versenyképes, innovatív, a magyar kutatók kreativitásán alapuló együttműködés jöjjön létre. Mint elmondta, a XXI. század kihívásai megkövetelik az egyetemek vezetőit, hogy intézményeiket közelítsék az iparhoz, a piac gazdasági igényeihez. A Science Park csak közös munkánk eredményeként lehet sikeres, amit a mai nappal megkezdünk, és elindulunk azon az úton, amelynek a végén egy olyan meghatározó intézmény sziluettje látszik, ami az egészségipar, gyógyszeripar és az orvos-egészségügyi oktatás-képzés-kutatás területén meghatározza hazánkban az elkövetkező évtizedeket – fogalmazott a rektor. Hozzátette: a tudáspark segíteni fogja az egyetemi tudásbázison alapuló, kisebb, koncentrált, technológia-intenzív vállalatok létrejöttét. A sikeres innovációs ökoszisztéma új munkahelyeket teremtve támogatja a kis- és középvállalkozások, a nagyvállalatok, valamint az egyetemek közötti hatékony tudás- és munkaerő-áramlást.

A köszöntőket követően a Science Park koncepcióját dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes mutatta be. Mint mondta, a Science Park missziója a nemzeti érdektől vezérelt kutatások és az egészségipari adat értékének védelme a jövőbe mutató tudományos, gazdasági területek és technológiák felhasználásával. A park szakmai programja a mesterséges intelligencia mentén kialakított négy pillérre: a bioimaging, a bionika, a digitális biomarker, valamint a transzlációs biotechnológia területét érintő kutatásokra épül. Hangsúlyozta, a három egyetem szándéka, hogy a jövőben az ipari szereplőkkel együttműködésben, a piaci igényeknek megfelelő szolgáltatási portfólió jöjjön létre a tudásparkban, ami a tervek szerint 5-6 év múlva üzleti vállalkozásként, rentábilis módon üzemelne. Dr. Ferdinandy Péter prezentációjában részletesen ismertette a Science Park infrastruktúrális és szakmai hátterét. Elmondta, új épületek is épülnek majd,

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

de természetesen az egyetemek meglévő egységeit is bevonják a szakmai háttérbe. Bérleti egységek, Innovációs Központ és inkubátorház jön létre, utóbbi kifejezetten kezdő vállalkozások számára, üzleti biotechnológiai háttérszolgáltatásokkal. A Semmelweis Egyetem jelenleg fejlesztés alatt álló Högyes-Schöpf-Merei Gyógyszerkutatási Centruma, és a már tervezés alatt álló Transzlációs Orvostechnológiai Központ is szinergikusan támogatják a tudásparkot. Kitért arra is, hogy a tudásparktól az egyetemek egyebek mellett piaci tevékenységből származó bevétel emelkedése, a publikációk számának növekedése, illetve a nemzetközi láthatóság és a rangsorban elért helyezések javulására számítanak, emellett elsődleges cél az egyetemi szellemi tulajdon kihasználásának elősegítése is. A rektorhelyettes hozzátette, a partnerség az ipar számára is számos előnnyel jár, hiszen a szereplők kontrollált körülmények között hozzáférhetnek az orvos-biológiai adatokhoz, műszeres és tudásállományhoz, illetve az oktatási és kutatás-fejlesztési programokhoz.

Dr. Ferdinandy Péter az ütemezésről szólva elmondta, a tervek szerint az ipari partnerek észrevételeinek segítségével idén elkészül a Science Park megvalósíthatósági tanulmánya, emellett kidolgozzák az egységes működtetési és szabályozási keretrendszert. 2020-ban elindulhat az építkezés első üteme, 2021-ben a második ütem, és várhatóan 2022-ben teljes üzemben működik majd a tudáspark.

A rendezvény az ipari igények, valamint az egyetemi és ipari kapcsolatrendszer jelenlegi helyzetének kerekasztal jellegű megbeszélésével folytatódott, amelyen részt vett: **Bogsch Erik**, a Richter Gedeon Nyrt. elnöke; dr. **Szentpéteri Imre**, az Egis Gyógyszer-gyár Zrt. kutatási igazgatója; dr. **Zettwitz Gabriella**, a 77 Elektronika Kft. ügyvezető igazgatója; **Farkas József**, a Sanatmetal Kft. ügyvezető igazgatója; **Juhász Péter**, a Medtronic Hungaria Kft. ügyvezető igazgatója; dr. **Erőss György**, a GE Healthcare igazgatója; **Hódos György**, a Samsung partner MediPixel Kft. igazgatója; dr. **Veres Dániel**, a Turbine Kft. orvosigazgatója. A beszélgetést dr. **Szigeti Gyula**, a Tudományos és Innovációs Rektorhelyettesi Iroda kutatás-fejlesztési szakértője moderálta.

Haszon-Nagy Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Hallgatói fórumon ismertették a curriculum reform részleteit

Még a curriculum reform 2019/20-as tanévben tervezett bevezetése előtt egyeztetésre hívták a hallgatókat egy fórum keretében, hogy alkalmuk legyen kérdéseket, észrevételeket megfogalmazni az újításokkal kapcsolatban. Dr. **Kellermayer Miklós**, az Általános Orvostudományi Kar megválasztott dékánjának előadása után a hallgatói felvetésekre dr. **Merkely Béla** rektorral közösen válaszoltak a Nagyváradi téri Elméleti Tömbben rendezett hallgatói fórumon.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dr. Merkely Béla rektor az eseményt megnyitva elmondta: a fórumot azért rendezték meg külön-külön a magyar és az idegen nyelvű képzésben részt vevők számára, hogy a reform elindulása előtt még véleményt tudjanak alkotni a hallgatók.

A célunk, hogy nagyon hatékonyan tudjuk képezni az általános orvosokat – kezdte előadását dr. Kellermayer Miklós megválasztott dékán, aki rektori biztósásként a modern orvostudományi program kimunkálásán dolgozik hónapok óta. Leszögezte, hogy a tantárgyi logika a megújult tantervben is megmarad, nem fog a fejtegetésre állni az orvostudomány, csak hatékonyabb struktúrát kívánnak kialakítani. A reformot első körben a 250. jubileumi évben (2019/20-as tanév) a modulhatárokon, azaz az 1., 3., 4. és 6. évfolyamokban tervezik bevezetni.

Az orvostudomány gerincét adó tantárgyak az anatómia, élettan, biokémia, patológia, farmakológia, belgyógyászat és a hozzájuk szorosan kapcsolódó tárgyak lesznek, ezeket támogatják a transzlációs medicina, a labormedicina, az orvosi képzés és a magatartástudománnyal, viselkedéstudománnyal és elmegyógyászattal foglalkozó tantárgyak. Fontos változtatásként említette dr. Kellermayer Miklós az egészség megtartását célzó, mind a 6 tanéven átívelő testnevelés bevezetését, amivel kapcsolatban a fórumon elhangzott kérdésekre válaszolva dr. Merkely Béla elmondta: minden rendszeresen végzett sporttevékenységet elfogadnak majd, helyszíntől és sportágtól függetlenül.

A fórumon dr. Kellermayer Miklós részletesen ismertette az első hat szemeszter tantárgyi struktúráját. Fontos változás, hogy az anatómiát kettébontva: makroszkópos anatómia, valamint mikroszkópos anatómia és fejlődéstan tárgyra osztva, az első 3 szemeszterben, részben átfedéssel oktatják. Az első szemeszterben oktatott tárgyak az orvosi kémia, sejtan, anatómia, orvosi biofizika, orvos-egészségügyi szociológia, orvosi kommunikáció, orvosi terminológia (latin), elsősegély lesznek. A második sze-

meszterben az orvosi biokémia, az orvosi biofizika II, anatómia és a bevezetés a klinikumba tantárgyak szerepelnek, a félév végén pedig strukturált nyári gyakorlat lesz, ami gyakorlati vizsgával fog zárulni. A harmadik félévben szigorlattal zárul a mikroszkópos anatómia és fejlődéstan, emellett orvosi élettan, orvosi biokémia II, molekuláris sejtbiológia és orvosi pszichológia tantárgyak szerepelnek majd a tanmenetben. A negyedik szemeszter része a mikrobiológia I, az orvosi élettan II, a molekuláris sejtbiológia, az immunológia, valamint a genetika és genomika tantárgyak.

Az ötödik szemeszter – preklinikum – tantárgyai a farmakológia I, az orvosi mikrobiológia II, a patológia I, az orvosi statisztika (biostatisztika helyett), az EKG a klinikumban, valamint a transzlációs medicina és kóreléttan tantárgy. A hatodik szemeszter a farmakológia II, a patológia II, a belgyógyászati propedeutika, a transzlációs medicina és kóreléttan II, az egészségügyi jogi-biztosítási gazdaságtan, a katasztrófaorvostudomány, a kísérletes és sebészeti műtéttan, az orvosi etika tantárgyak oktatását foglalja magába. Nyáron szintén strukturált belgyógyászati gyakorlat lesz, végül gyakorlati vizsgával zárul a 3. év.

A klinikai modulban nagy változás a tiszta blokkok rendszerének bevezetése, ahol kis csoportokban követik a diákok a tutorokat, egész nap a klinikán lesznek, közben elméleti ismereteket is szereznek, a blokkok végén pedig vizsgáznak a hallgatók. Ebben a modulban nem lesz külön vizsgaidőszak, 40 héten át tart majd az oktatás, és 16 csoportba lehet beosztani a hallgatókat.

Az újítások közt említette még dr. Kellermayer Miklós bizonyos tantárgyak összevonását, ami negyedéven érinti a belgyógyászat, a kardiológia és angiológia és a sebészet (I-II) oktatását. Újdonság, hogy az orvosi képzés és a labormedicina tantárgyakat egy-egy rövid blokkban tanítják, de ezek után a beleszövődnének a klinikai relevanciájú tantárgyakba. A családorvostan és klinikai farmakológia szintén a negyedéven oktatott tantárgyak között szerepel.

Ötödéven lesz a curriculum része a belgyógyászat (II), az onkológia, a sebészet (III), két új tantárgyként a sportorvostan és rehabilitáció, továbbá a népegészségügy.

Végül a hatodik évben kompaktabb módon jelennek meg az eddigi nagy szigorlati tárgyak és – a hatodéven végén, a szigorlatok után – bevezetnek egy hathetes, az egyetem bármely klinikáján vagy klinikai tanszékén, tanszéki csoportján eltölthető gyakorlatot, amely már felkészíti a hallgatókat a szakosodásra is.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/05/16/hallgatoi-forumon-ismertettek-a-curriculum-reform-reszleteit/>

Egészségfejlesztési szakmai fórumot rendeztek

Tanulmányi kreditpontot kapnak ösztől azok az orvostanhallgatók, akik tantárgyi keretek között megvalósuló egészségfejlesztési tevékenységet, szűréseket végeznek – jelentette be dr. Merkely Béla rektor a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ és a Budapesti Orvostanhallgatók Egyesülete által közösen szervezett, Egészségügyi hozzájárulás konferencia és egészségfejlesztési szakmai fórumon. A rendezvényen bemutatkozott a közelmúltban létrehozott Semmelweis Egészségfejlesztési Központ, valamint az egyetem valamennyi kara ismertette oktatási tevékenységének egészségprevenciók vonatkozású elemeit, és ezek fejlesztési lehetőségeiről is szó esett.

Dr. Merkely Béla a fórumon elmondott köszöntőjében hangsúlyozta: az orvosképzés megújításának egyik eleme a prevenció fókuszú szemléletformálás megteremtése. A cél, hogy az orvostanhallgatók a képzés során a lakossági szűrésekben, az egészséges életmódra nevelésben jártasságot szerezzenek, így az egyetem névadójához hasonlóan a megelőzésre építve is emberi életet mentsenek – fogalmazott a rektor. Ennek megvalósítása érdekében az ösztől induló curriculum reformban 2 tanulmányi kreditpontot kapnak a hallgatók azért, hogy tantárgyi keretek között megvalósuló egészségfejlesztési tevékenységet, prevenciók oktatást és szűréseket végezzenek – jelentette be. Hozzátette: az egyetemnek az is feladata, hogy a hallgatókat egészségre nevelje, ezért az egészséget középpontba állító curriculum reform másik lényeges eleme, hogy az egyetem minden karán és minden évfolyamán szeptembertől tantárgyként bevezetik a testnevelést. Az egyetem Szenátusa a Semmelweis Egészségfejlesztési Központot azért hozta létre, hogy megteremtse az egészségmegőrzés korszerű szervezeti kereteit – emlékeztetett dr. Merkely Béla. A központ feladata egyebek mellett, hogy összehangolja a témába vágó, karokon átívelő oktatási, kutatási tevékenységeket, másrészt, hogy társadalmi felelősségvállalási programokat indítson.

Dr. Papp Magor, a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ vezetője elmondta: az a cél, hogy olyan jó gyakorlatokat kínáljanak a magyar lakosság, illetve az egyetemi polgárok számára, amelyek lehetővé teszik az egészségben eltöltött évek számának növelését. Mint mondta, a Semmelweis Egyetemen – az ország első egészségfejlesztő egyetemeként – minden egyetemi hallgató és polgár mindennapjaiba beépülhet az egészséges életvitel, mindez pedig hozzá tud járulni a magyar lakosság egészségi állapotának javításához is. Dr. Papp Magor a további célkitűzések között említette egy egészségfejlesztő könyv kiadását laikusok számára, emellett egészségfelmérés elvégzését az egyetemen, továbbá konferenciák szervezését és a szűrések módszertani támogatását. A szakmai fórum részeként a Semmelweis Egyetem karai is bemutatták részvételüket az egészségprevencióban.

Az Általános Orvostudományi Kar megválasztott dékánja, dr. Kellermayer Miklós leszögezte: a sportos életmód, az egészséges táplálkozás, a harmonikus társas kapcsolatok, az életen át kitartott célok és motiváció jelentik az egészséget. Ezt követően részletezte, hogy miként támogatja a curriculum reform e célokat, kitérve a testnevelés hat évre bővítésére, sportorvostannal való kiegészítésére is. Az universitas lényege, hogy a tanárok és a diákok is egyaránt példaképpé akarjanak és tudjanak válni – jelentette ki.

Az Egészségügyi Közzolgálati Kar dékánhelyettese, megválasztott dékánja, dr. Szócska Miklós szólt róla, hogy a népegészségügyi magatartás megértéséhez a hálózatkutatás és egyéb újabb módszerek is hozzájárulhatnak, amihez a kar szintén hozzá tud adni a maga eszközeivel és módszereivel.

Az Egészségtudományi Kar dékánhelyettese, dr. Vingender Ist-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

ván úgy fogalmazott, a kar széles oktatási portfóliója önmagában predesztinálja arra, hogy az egészségfejlesztésnek helyet adjanak. Megemlítette a prevenciók egészségnevelés tantárgyat, amit minden hallgatónak oktatnak.

Dr. Bartha Károly, a Fogorvostudományi Kar dékánhelyettese hangsúlyozta, hogy a karon már az 1980-as években végeztek a hallgatók prevenciók gyakorlatokat. A preventív fogászat önálló tantárgyként való oktatása pedig már 1996-ban megkezdődött.

A Gyógyszerésztudományi Kar képviselőjében dr. Somogyi Orsolya, az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet tanársegédje több olyan pilot projektet is bemutatott, amit a posztgraduális képzés részeként szerveztek meg a betegek egészségértésének fejlesztése, illetve az egészségtervezés területén.

A Pető András Kar képviselőjében Sáringerné dr. Szilárd Zsuzsanna, a Humántudományi Intézet főiskolai tanára kitért arra is, hogy 2017-ben meghirdették az év legegészségesebb évfolyama versenyt, amely során felmérték a hallgatók egészségi állapotát, különböző aktív, sportos programokat is szerveztek számukra.

A szakmai fórumon szó esett az egyetemen futó egészségfejlesztési projektekről, a TanTudsz és a Balassagyarmati Egészségnevelő Program elnevezésű kezdeményezésekről, továbbá bemutakoztak az egyetem hallgatói szervezetei is.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

<http://semmelweis.hu/hirek/2019/05/13/egeszsegfejlesztesi-szakmai-forumot-rendeztek/>

Grémium elnöki kinevezéseket adtak át

A Semmelweis Szalonban adták át a grémium elnöki kinevezéseket. A felkéréseket a Szak- és Továbbképzési Központ felterjesztése alapján, rektori döntésre ítélték oda. Az ünnepségen dr. **Merkely Béla** rektor ismertette a curriculum reform fontosabb, posztgraduális képzést is érintő elemeit, Dr. **Nyirády Péter** pedig szólt a 2019-ben létrehozott Szak- és Továbbképzési Központ tevékenységéről.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Ez az első alkalom, hogy ünnepélyes keretek között adják át a grémium elnöki kinevezéseket – mondta dr. Merkely Béla rektor. Az orvosképzés reformterve című előadásában a curriculum reform fontosabb elemeit foglalta össze, aminek kivitelezésében a posztgraduális képzést tekintve a grémium elnököknek is fontos szerepe és feladata van. Dr. Merkely Béla szerint a jó orvos ismerve összefüggnek a társadalmi elvárásokkal, vagyis a szakterületre vonatkozó megelőzés, betegellátás, rehabilitáció ismereteivel tisztában kell lenniük. Az orvosképzés a felsőoktatás egyik legversenyképesebb területe és fontos nemzetgazdasági kérdés is. A graduális képzésben a legtöbb embert érintő betegségeket kell alaposan megtanítani – hangsúlyozta, hozzátéve, hogy a többi már a posztgraduális képzés feladata. A fontosabb célok között említette még a translációs szemlélet erősítését, a magas szintű orvosi ellátást és az ösztönző finanszírozási rendszert. A graduális képzés megújításából következhet a posztgraduális oktatási

reform – mondta a rektor, hozzátéve: a cél, hogy a törzsképzés egyéves legyen, a rezidensképzés ideje rövidüljön, ami – hangsúlyozta dr. Merkely Béla – nem jelenti a követelmények csökkenését, sőt, mint fogalmazott, többet várnak el a rezidensektől, de intenzívebben készítik fel őket. Dr. Merkely Béla előadását zárva arra biztatta a grémium elnököket, hogy munkálkodjanak egy jobb rezidensképzésen.

Dr. **Nyirády Péter**, a Szak- és Továbbképzési Központ igazgatója röviden ismertette a szervezet feladatait, valamint szólt a grémium elnökök teendőiről is. – A posztgraduális képzésben mérőföldkőnél állunk, és csak akkor érhetünk célba, ha tudjuk, hogy hova szeretnénk elérni, és azt összetartó munkával végigvisszük – mondta. A rezidensek szerepe felértékelődik, a társadalom is elvárja a minőségi képzésüket, és az egyetemi klinikáknak is versenyezniük kell azért, hogy itt maradjanak dolgozni a legjobb fiatal orvosok – vélte dr. Nyirády Péter. Ilyen reformra nem adódik lehetőség minden generációban, ezért élni kell vele és megpróbálni javítani a rezidensképzésen, hogy Magyarországon minél értékesebb, a szakmájához minél jobban értő szakorvosok képződjenek, támogatva ezzel a betegeket és az egyetem jó hírét – szólt köszöntőjében a Szak- és Továbbképzési Központ igazgatója.

A kinevezések átadása előtt **Baranyi Anikó Anna** igazgatóhelyettes elmondta, hogy a grémium elnöki felkéréseket a Szak- és Továbbképzési Központ felterjesztése alapján, rektori döntésre ítélték oda. A kinevezések 2019. április 1-től öt évre szólnak. A felkéréseket dr. Merkely Béla és dr. Nyirády Péter adták át a grémium elnököknek.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelmében és a fotógaléria a Semmelweis Egyetem honlapján tekinthető meg:

<http://semmelweis.hu/hirek/2019/04/18/gremium-elnoki-kinevezeseket-adtak-at/>

Kari nap a Fogorvostudományi Karon

A Hallgatói Önkormányzat (HÖK) szervezésében Kari napot tartottak a Fogorvostudományi Karon (FOK), ahol a hallgatók a szakképzésekről tájékozódhattak, valamint közösségépítő programokon vehettek részt. Az első alkalommal, hiánypótló céllal megrendezett Kari nappal a szervezők azt szerették volna elérni, hogy legyen egy, a praxisszervezési előadásokhoz hasonló program, ami a rendszerbeviteli eljárásról szól, és ahol a különböző klinikák vezetői, képviselői mutatják be saját szakterületük szépségeit, és azt, hogy milyen lehetőségei vannak egy friss diplomás fogorvosnak – mondta el lapunknak **Benedikti Bence**, a HÖK FOK ideiglenes részönkormányzati elnöke.

A rendezvény megnyitóján dr. **Németh Zsolt** dékánhelyettes mindenkinek azt javasolta, hogy mozduljon el valamilyen szakképzés irányába, mert ma már a fogorvosoknál is megfigyelhető a specializáció. Dr. **Fejérdy Pál**, a Szakmai Kollégium Fog- és Szájbetegségek Tagozatának elnöke a rendszerbeviteli eljárás-

ról és általánosságban a szakvizsga- és szakképzési rendszerről tartott előadást. Dr. **Tóth Zsuzsanna**, a Konzerváló Fogászati Klinika igazgatója a vadonatúj endodoncia szakvizsgáról szólt, dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes, a Fogpótlástani Klinika igazgatója pedig a fogpótlástani szakvizsgát mutatta be. Dr. **Rózsa Noémi**, a Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika igazgatója a gyermekfogászatról tartott előadást, dr. **Joób-Fancsaly Árpád**, az Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika igazgatóhelyettese a dentoalveoláris sebészet és implantológia szakképzésről beszélt. Dr. **Dobó Nagy Csaba**, az Orális Diagnosztikai Tanszék vezetője a dento-maxillo-faciális radiológia specializációs licenszről tartotta meg előadását, míg dr. **Windisch Péter**, a Parodontológiai Klinika igazgatója a parodontológia szakvizsgával kapcsolatos tudnivalókat ismertette.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

25 éves jubileumát ünnepelte a Primer Prevenció Fórum

Jubileumi konferenciával ünnepelte alapításának 25 éves évfordulóját a Primer Prevenció Fórum. A rendezvény keretében dr. Merkely Béla rektor Pro Universitate Érdemrend kitüntetést adott át dr. Tompa Annának, a Népegészségtani Intézet egyetemi tanárának, a fórum alapítójának és főszervezőjének a megelőzésre fókuszáló medicina népszerűsítéséért végzett munkája elismeréseként.

A fórum megnyitásként dr. Tompa Anna, a Népegészségtani Intézet egyetemi tanára, az immár negyed évszázados fórum alapítója és főszervezője elmondta, az elmúlt két és fél évtized alatt több mint 300 előadó osztotta meg a fórumon a prevencióval kapcsolatos ismereteit. Köszönetet mondott dr. Horváth Ildikó egészségügyért felelős államtitkárnak az idei rendezvény támogatásáért.

Dr. Müller Cecília országos tisztifőorvos, aki a kezdetektől résztvevője volt a fórumoknak, köszöntőjében kiemelte, a primer prevenció sokat változott az elmúlt évtizedek alatt, rengeteg új ismeret születik, amelyek átadását és terjesztését szolgálja ez a fórum. Mint mondta, örömteli számára, hogy a helyszín biztosításával hozzá tudnak járulni a program küldetéséhez. Úgy fogalmazott, hogy az elsődleges megelőzésénél még jobbat nem találtak ki, és ő személyesen is elkötelezett ennek irányába.

Dr. Hunyady László, az Általános Orvostudományi Kar dékánja köszöntőjében az orvostanhallgatók aktivitására példaként említette a Budapesti Orvostanhallgatók Egyesülete kezdeményezését, amelynek keretében önkéntes alapon, óvodákba és iskolákba eljutva népszerűsítik az egészségfejlesztést, egészségnevelést. Gratulált dr. Tompa Annának a 25 éves fórumhoz, hozzátéve, hogy látnoki munka volt ezt elkezdni, ma pedig már mindenki egyre jobban látja a primer prevenció jelentőségét. Mérföldkönek nevezte, hogy a tudomány fejlődésével a génekből előrejelezhető, hogy évtizedek múlva kinek milyen betegsége lehet, ami már a célzott prevencióra is lehetőséget ad. A prevenció kell, hogy legyen az egészségügy alapja – jelentette ki.

Dr. Tompa Anna *A környezettudatos magatartás és az egészségi állapot kapcsolata hazánkban* címmel tartotta meg az idei fórum nyitóelőadását, amelyben az információáramlás fontosságát is hangsúlyozta, mivel, mint fogalmazott, az emberek nem érzik kellőképpen, hogy felelősek a természetért és a környezetükért. Szólt a hazai légszennyezettségi helyzetről, kitérve arra, hogy a dízelautókból származik a levegőszennyezés negyven százalékáé, de az idős emberek is problémát okoznak. Az emberekkel fel kell ismerniük annak felelősségét, hogy milyen autóval járnak, hogyan közlekednek. A cél a gyalogos, kerékpáros és villamosmeghajtású közlekedés részarányának növelése – mutatott rá. A szeméttel történő tüzelés, fűtés is rendkívül káros, súlyos levegőszennyezést okoz. A tiszta levegő a szabadidős tevékenységhez is nélkülözhetetlen, mivel például egy forgalmas út mellett sportolni nagyobb kárt, mint előnyt jelent.

Kitért a csatornázottság alacsony arányára, ami vidéken sokszor a 20 százalékot sem éri el, az építési hulladékok, illegális lerakók környezetkárosító hatására, továbbá a háztartások rossz gyakorlatára; arra, hogy mennyire nem elterjedt a háztartási olaj gyűjtése, a komposztálás.

Dr. Tompa Anna szerint egy általános egészség- és szemléletmegújító programra lenne szükség, és már az óvodában el kellene kezdeni megtanítani a gyerekeket a környezet és a természet tisztelésére. Rávilágított arra, hogy az iskolai végzettség és a primer prevenció tudatosság nemcsak az általános gondolkodá-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

sunkat befolyásolja, hanem az egyén életkilátásait, várható élettartamát is.

Ezt követően dr. Merkely Béla rektor mondott beszédet, amelyben kitért arra, hogy miként kapcsolódik a fórum missziója a Semmelweis Egyetem jövőbeni terveihez. Az egyetem mint gyógyító és a jövő orvosait, egészségügyi dolgozóit képző intézmény, jelentős felelősséget vállal a társadalom egészségéért, az egészség fejlesztéséért – mutatott rá, hozzátéve, hogy a 250 éves Semmelweis Egyetem célja az idei jubileumi évben az, hogy az egészségmegőrzést, a megelőzést középpontba helyező szemléletformálás élére álljon; a lakosság, a jövő és a jelen orvosai, egészségügyi dolgozói körében egyaránt. Megemlítette a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ létrehozását, valamint azt is, hogy szeptembertől tanulmányi kreditet kaphatnak a hallgatók a tantárgyi keretek között megvalósuló egészségfejlesztési tevékenységért, prevenció előadásokért, szűrésekért. Szólt arról, hogy a jubileumi évben Semmelweis Éjszakák címmel interaktív, népegészségügyi tematikájú programsorozatot indít az egyetem a nagyközönség részére.

Dr. Merkely Béla méltatta dr. Tompa Anna tevékenységét és küldetését, amellyel a hazai életmód konferenciák egyik legkiemelkedőbb eseményévé alakította az immár 25 éves Primer Prevenció Fórumot. A rektor Pro Universitate Érdemrend kitüntetést adományozott dr. Tompa Anna részére, aki munkásságával negyedszázada döntő szerepet vállal a preventív medicina népszerűsítésében.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. Csermely Péter: Minden nap tanulok a diákoktól

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából Széchenyi-díjat vehetett át dr. **Csermely Péter**, az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet egyetemi tanára. Nagy büszkeségnek tartja, hogy hálózatkutatással foglalkozó kutatócsoportjából több igen sikeres startup cég is kinőtt már. A vele készült interjúban arról is beszélt, hogy kutatási területének multidiszciplinaritása miatt folyamatosan újat tud tanulni munkatársaitól és diákjaitól.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

– Ahogyan az az élettudományokban általánosan igaz, legalább 100 embernek kellett volna kimennie átvenni a díjat, ezért úgy veszem, hogy az elismerés mindannyiunk munkáját dicséri – mondta dr. Csermely Péter. Az egyetemi tanár a komplex rendszerek adaptációs, tanulási és döntéshozatali mechanizmusainak hálózatos vizsgálata területén elért iskolateremtő, a gyógyszerkutatásban is sikeresen alkalmazott eredményei, valamint a tudományos élet ifjú tehetségeinek felkutatása és pályájának egyengetése érdekében végzett, nemzetközileg is kiemelkedő tevékenysége elismeréseként vehette át a Széchenyi-díjat.

A tudományos tevékenységét az elmúlt 15 évben a hálózatkutatás jellemezi, előtte biokémikusként végzett kísérleteket. A stresszhérjék vizsgálatából kiderült, hogy egy ilyen fehérje ezer másikkal áll kapcsolatban, ezért kellett egy olyan eszköz, amivel ezt a komplexitást meg lehet érteni – idézte fel Dr. Csermely Péter. Hozzátette: a hálózatkutatás éppen akkortájt forrott ki annyira, hogy használható legyen ilyen esetekben. Mint mondta, kutatócsoportjával szerencsések voltak, mert akkoriban a biológiai irány nem volt lefedett, ezért egy kevésbé járt területen tudtak és tudnak máig is dolgozni. Alapvetően a rákos megbetegedésekkel kapcsolatban végeznek hálózati kutatásokat, amiből már három startup cég is kinőtt, ezek közül eddig a legnagyobb karriert a Turbine futotta be, ami ma már egy 40 fős közép vállalat lett, és a világ tíz legnagyobb gyógyszergyártó cégei közül hárommal közös projektet visz – emelte ki.

Az egyetemi tanár szerint fontos, hogy az itt végzett kutatásoknak gyakorlati alkalmazása is van: ezekkel az eljárásokkal nagy bizonyossággal meg lehet jósolni, hogy ha több, a rákos terápiában alkalmazott szert egyszerre adnak egy adott tumorsejthez, akkor milyen lesz az együttes hatásuk – mutatott rá. Ez pedig a gyógyszergyárak számára kiváló eredmény, mert így több évvel le lehet

rövidíteni azt az időt, amíg egy adott terápia elérhető lesz a betegek számára; és minél hamarabb lehet szelektálni a gyógyszercélpontok közül, annál olcsóbb lesz az adott gyógyszer – ismertette a hálózatkutatás ipari lehetőségeit dr. Csermely Péter.

Érdekességként, és a hálózatkutatás egyik szépségeként említette, hogy az általuk is kutatott hálózatok hasonlóan működnek sejtek esetén és társadalmi szituációkban. Ezért előfordul, hogy amikor a sejtek szintjén nem értenek egy adott problémát, akkor egészen más irányból közelítve megvizsgálják, hogy mi lenne, ha a fehérjék egy baráti társaság tagjai lennének – magyarázta a professzor. Az így kapott eredményeket pedig vissza lehet vetíteni a sejtek szintjére, és meg lehet mondani, hogy a molekuláris hálózatban kik a véleményformálók, kik irányítják az információkat stb. Rákos betegségek esetén például egy-egy fehérje szerepe is kiderülhet ezzel az eljárással.

A másik, díjjal elismert tevékenységéről, a tehetséggondozásról szólva elmondta, hogy 1996-ban kezdte el az első országos programot szervezni középiskolásoknak, akik tudományos diákköri hallgatóként kiváló eredményeket érnek el. Ez a program eddig 10-20 ezer középiskolásnak adott kutatási lehetőséget, a hálózatot pedig mintegy 10 éve már a volt középiskolások vezetik – számolt be az eredményekről dr. Csermely Péter. A mostanra országossá nőtt tehetséggondozási hálózat egyik előnyeként említette, hogy minden fiatal megtalálhatja a maga helyét, nem számít, hogy milyen területen – természettudományok, művészet, irodalom, stb. – van tehetsége. A nemzetközi érdeklődésnek köszönhetően egy sok kontinensen átívelő hálózatot is sikerült kiépíteni – mondta a professzor. Mint mondta, 2020-ban leköszön az Európai Teheségtanács elnöki tisztjéről. Ennek azért örül, mert így több ideje lesz a kutatásaira és saját diákjaira is. Hangsúlyozta, hogy ebben a tanévben rekordszámú, hat diákköröse indult el TDK-konferencián, akik közül négyen bejutottak az OTDK-ra.

Dr. Csermely Péter elmondása szerint minden nap tanul valamit diákjaitól, aminek az az egyik oka, hogy a hálózatkutatás multidiszciplináris terület. Ezért minden tanítványát a tanárának tekinti, különösen azokat, akik erősek matematikából. Vegyészként az orvos diákjaitól is sokat tanult az évek során abból az aláztából, amivel egy orvos a beteghez közelít. Emellett – többek között – szociológusok, fizikusok is vannak a csoportban – világított rá a sokszínűsége. – Szép látni, hogy az emberek megértik egymást, én pedig próbálom megérteni őket. 61 évesen az is segítség, hogy karban tartanak engem mentálisan – mondta. Dr. Csermely Péter több mint 40 éve dolgozik a Semmelweis Egyetemen, és elmondása szerint ez idő alatt sok izgalmas emberrel, nagyszerű kollégával találkozott már. Számára sokat jelent a külföldiek jelenléte, a gazdag kulturális környezet. – Nagy erőssége az egyetemnek, hogy ilyen sokféle embernek ad kibontakozási lehetőséget.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Csaknem száz díjat nyertek a Semmelweis Egyetem hallgatói az OTDK-n

A Semmelweis Egyetem hallgatói 34 első, 40 második helyezést és 23 különdíjat nyertek el a Debrecenben április 23-26. között megrendezett 34. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Orvos- és Egészségtudományi Szekciójában. A megmérettetésen az egyetemről 167-en vehettek részt.

A Semmelweis Egyetemről összesen 167 hallgató nyerte el az elmúlt két év egyetemi TDK-konferenciáin az országos versenyen való részvétel lehetőségét, és a hallgatók csaknem száz díjat vihettek haza – tájékoztatott dr. **Fülöp András**, az egyetemi Tudományos Diákköri Tanács titkára. Az egyetemi hallgatók 34 első, 40 második helyezést és 23 különdíjat szereztek meg.

A Debrecenben megrendezett 34. OTDK Orvos- és Egészségtudományi Szekciójában rekordszámú, több mint 700 hallgató tartott összesen 563 tudományos előadást a 60 orvostudományi, 4 fogorvostudományi, 6 gyógyszerésztudományi és 14 egészségtudományi, így összesen 84 tagozaton belül – olvasható a Debreceni Egyetem honlapján közzétett beszámolóban. A pályamunkákat csaknem 200, az orvos- és egészségtudományok területén elismert kutató, akadémikus és neves szakember értékelte. A tudományos előadást bemutató hallgatók többsége a négy orvosképző egyetemről, egészségtudományi képzésben résztvevő intézményekből, továbbá a határon túlról Marosvásárhelyről,

Újvidékről és Ungvárról érkezett. Idén az angol nyelvű képzésekben résztvevő diákok is jelentős számban szerepeltek a fórumon. A megnyitón többek mellett dr. **Hankó Balázs**, az orvos- és egészségtudományi képzést folytató felsőoktatási intézmények fejlesztéséért felelős miniszteri biztos, a Semmelweis Egyetem rektorhelyettese is köszöntötte a fiatal kutatókat, hangsúlyozva, hogy ők fogják meghatározni a jövő tudományos világát és mutatnak majd utat a társadalomnak.

A megnyitón vette át az idén alapított Roska Tamás-díjat a szekció kitüntetője dr. **Pipicz Márton** (Szegedi Tudományegyetem ÁOK Biokémiai Intézet, Metabolikus Betegségek és Jelátvitel Kutatócsoport).

A cikk teljes terjedelemben és a díjazottak listája a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

<http://semmelweis.hu/hirek/2019/04/30/csaknem-szaz-dijat-nyertek-a-semmelweis-egyetem-hallgatoi-az-otdk-n/>

15 szekcióban nyertek díjat az egyetem hallgatói a Marosvásárhelyi TDK Konferencián

A Semmelweis Egyetem fiatal kutatói 24 szekcióból 15-ben nyerték el a nekik ítélt különdíjakat a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem huszonhatodik alkalommal megrendezett Tudományos Diákköri Konferenciáját. A háromnapos megmérettetésen immár tradicionálisan a helyi diákok mellett magyarországi egyetemek orvostanhallgatói is bemutatták tudományos kutatásaikat, a többi között kardiológia, általános belgyógyászat, neurológia, idegsebészet, gyermekgyógyászat, anatómia és patológia, szemészet, általános sebészet, nőgyógyászat témakörökben. A poszttereket külön szekcióban értékelték általános orvostudomány és gyógyszerészet, valamint fogorvostudomány témában.

A Semmelweis Egyetemről idén 33 hallgató vett részt a marosvásárhelyi megmérettetésen, akik regisztrációs díját, valamint szállását immár hatodik éve az egyetem Tudományos Diákköri Tanácsa finanszírozta – ismertette dr. **Csete Dániel**, a Tudományos Diákköri Tanács tagja, a pályázat koordinátora. A támogatás odaítélése szakmai eredmények alapján történik – tette hozzá. Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is külön értékelték a magyarországi diákokat, a hallgatók a legtöbb szekcióban egy különdíjért versengtek.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben és a díjazottak listája a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/04/24/15-szekcio-ban-nyertek-dijat-az-egyetem-hallgatoi-a-marosvasarhelyi-tdk-konferencian/>

Diplomaátadó ünnepség a luganói gyógytornásképzésen

Az Egészségtudományi Kar svájci székhelyen kívüli gyógytornásképzésének diplomaátadó ünnepségén 27 hallgató kapta meg oklevelét a luganói egyetemen (L.U.de.S. – University of Human Sciences and Technology of Lugano) április 18-án.

A L.U.de.S. képviselőjében **Alfonso Sodano** professzor tartott ünnepi beszédet. A hallgatók eskütétele után következett a diplomák átadása, melyet dr. **Nagy Zoltán Zsolt**, az Egészségtudományi Kar dékánja kézfogással hitelesített. A Semmelweis Egyetem részéről beszédet mondott dr. Nagy Zoltán Zsolt, valamint dr. **Horváth Mónika**, a Fizioerápiai Tanszék és a képzés vezetője. A végzős diákok részéről **Laura Erbetta**, a harmadéves hallgatók képviselőjében **Luca Mochetti**, az oktatók nevében **Franco Mauro** tartott beszédet.

A hivatalos ünnepség babérkoszorús fotózással és fogadással folytatódott, ahol a szülők, hallgatók, hozzátartozók is pozitív visszajelzést adtak a képzéssel kapcsolatban.

A Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kara 2009-ben indította el a székhelyen kívüli gyógytornász BSc képzést Luganóban.

Egészségtudományi Kar

Számos új szaknyelvi szolgáltatás indul

Korszerűsödhet az orvosi latin tantárgy, megújul a szaknyelvi oktatás és a kurzusok, a tervek szerint pedig hamarosan hallgató demonstrátorok is részt vesznek a nyelvi képzésben – ismertette a Nyelvi Kommunikációs Igazgatóság új céljait, feladatait dr. Fogarasi-Nuber Katalin.

Az orvosi terminológia tantárgy célja, hogy alapvető orientációt adjon ezen a területen a hallgatóknak és felkészítse őket az elméleti tárgyak, így például az anatómia, értő tanulására, valamint megismerkedjenek a betegdokumentációs szaknyelvvvel – részletezte dr. Fogarasi-Nuber Katalin, aki 2018 augusztusa óta vezeti a Nyelvi Kommunikációs Igazgatóságot. Beszámolt arról is, hogy átalakítják a szaknyelvi oktatásukat. Céljuk, hogy szeptembertől teljesen kezdő szinten, már rögtön a szaknyelvi képzés keretében kezdhessenek

ismerkedni a hallgatók egy-egy nyelvvel. Emellett haladóknak is biztosítanak kurzusokat. Szeptemberben orvosszakmai kooperációval új, a nemzetközi tudományos publikációra felkészítő kurzus indul. Kérvényezte az igazgatóság a közelmúltban azt is, hogy alkalmazhassanak demonstrátorokat a képzéseiken.

Megújulnak a nemzetközi hallgatók számára szervezett magyar szaknyelvi kurzusok is. Az igazgató kitért arra, hogy munkatársaival a klinikákon gyűjtenek tapasztalatokat a szaknyelv gyakorlati használatáról, hogy valóban azt taníthassák meg magyarul a külföldi hallgatóknak, amire később szükségük lesz. Az igazgatóság korszerű kutatási módszerekkel törekszik arra, hogy mind a hét szaknyelven autentikus módon használják a kulcs szakkifejezéseket.

A tudományos és innovációs rektorhelyettes megbízásából bevezetett, az egyetemi munkatársak számára díjmentes szaknyelvi lektorálásról és eredetiségvizsgálatról elmondta, népszerű a szolgáltatás, közel hatvan publikáció érkezett be az év első harmadában.

Az oktatók, klinikusok és szakdolgozók számára is nyújtanak díjmentes képzéseket, amelyeket az egyetem finanszíroz. Márciustól német szaknyelvi kurzusok kezdődtek a Külső Klinikai Tömbben haladó és kezdő szinten, amelyek célja az oktatói utánpótlás biztosítása.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/05/21/szamos-uj-szolgaltatast-indit-a-nyelvi-kommunikacios-igazgatóság/>

70 éves a Nyelvi Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Szalonban ünnepelte fennállásának 70. évfordulóját a Nyelvi Kommunikációs Igazgatóság, melynek fő tevékenysége az orvosi, fogorvosi, gyógyszerészeti és egészségügyi szaknyelv oktatása. Az intézetben a latin orvosi terminológia mellett hét élő szaknyelvet – angol, német, francia, spanyol, olasz, orosz, magyar – tanítanak.

Foto: Kovács Áttila – Semmelweis Egyetem

Köszöntőjében dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes szólt arról is, hogy az igazgatóság a curriculum reformhoz kapcsolódóan nemrég az orvosi terminológia elnevezésű tantárgy bevezetésére tett javaslatot, amelynek célja a latin nyelv oktatásának korszerűsítése.

Dr. **Fogarasi-Nuber Katalin** igazgató köszönetet mondott az

elődöknek, hogy folyamatosan fejlesztették az igazgatóságot. Tevékenységük célja, hogy a hallgatók rendszerben lássák az orvosi szaknyelvet, és pontosan, egyértelműen használják mind az orvosszakmai közösségben, mind a betegellátás során – ismertette.

Dr. **Kovács Éva** múlt évben leköszönt igazgató a Nyelvi Kommunikációs Igazgatóság történetéről **tartott előadást**, felvilágosítva például, hogy immár 21 éve vannak a Ferenc téri épületben, de az egységnek korábban a Högyes-tömb és a NET is helyet adott. Az ún. nyugati nyelveket az 1974/75-ös tanévben kezdték oktatni az orosz mellett, az 1990-es évek elejétől pedig már az angol, német, francia, olasz, spanyol nyelvek élveznek prioritást. Dr. Kovács Éva hangsúlyozta, hogy az igazgatóság munkatársai közül sokan évtizedek óta itt dolgoznak, ő maga például 40 éve. Köszönetet mondott minden vezetőnek, akik az elmúlt 70 évben a szervezeti egység fennmaradását segítette, emellett munkatársainak és családtagjainak is kifejezte személyes köszönetét.

Az ünnepségen az igazgatóság munkatársai nyolc nyelven olvasták fel a hippokratészi esküt, majd koncertet adtak szintén több nyelven énekelt dalokkal.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Stratégiai megállapodást kötött az egyetem és a IME folyóirat kiadója

Az Interdiszciplináris Magyar Egészségügy (IME) tudományos folyóirat és annak kiadója, a Larix Kiadó Kft. lehetőséget biztosít az egyetem hallgatóinak, hogy publikáljanak a lapban, illetve előadjanak az IME szakmai rendezvényein. Az erről szóló stratégiai megállapodást dr. Merkely Béla rektor és Tamás Éva lapigazgató írták alá.

Az egészségügyben betöltött egyetemi szerepvállalás szempontjából is fontos ez a megállapodás – hangsúlyozta dr. Merkely Béla. Hozzátette: az egyetem alapításának 250 éves évfordulójához kapcsolódó általános információk, események, cikkek megjelenítésében is segítséget nyújt a folyóirat. Mint mondta, az ösztöndíj induló curriculum reform – ami átalakítja mind a graduális, mind pedig a posztgraduális képzést – sokakat érintő téma, az ezzel kapcsolatos üzenetek eljuttatása is könnyebb lesz a megfelelő szakmai célcsoportokhoz a folyóirat segítségével.

A lapnak 2002-es alapítása óta stratégiai partnere a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központja – emelte ki Tamás Éva lapigazgató, hozzátéve, hogy rovatvezetőik között nagy számban vannak az egyetem munkatársai. Az együttműködéssel egy sokkal szélesebb réteghez tudjuk eljuttatni a Semmelweis Egyetem híreit – fogalmazott. Hozzátette: nemcsak a klinikumot, a hallgatókat is szeretnék segíteni, így lehetőséget biztosítanak számukra a lapban való publikálásra, illetve szakmai rendezvényeiken való előadásra is.

Az IME tudományos folyóirat az egészségügyi szakemberek mindennapi munkáját segítő szaklap, amely az általános egészségpolitikai kérdésektől az irányítási feladatokon keresztül, a gyakorlati orvosi és klinikai-technikai információig széles körű ismereteket közvetít – hangsúlyozta Tamás Éva. A Semmelweis Egyetem Doktori Tanácsa 2008. október 13-án felvette az IME-t a publiká-

Fotó: Kovács Áttila – Semmelweis Egyetem

ciós feltételekbe beszámítható, impakt faktorról nem rendelkező, hazai folyóiratok listájára. A lap célkitűzése, hogy impakt faktoros szaklapként ismerjék el.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Négy tagja van a Fiatal Kutatók Akadémiájának a Semmelweisről

A Semmelweis Egyetem négy kutatója is tagja a Magyar Tudományos Akadémia közfeladataival összhangban működő, alulról szerveződő tudományos társaságnak, a Fiatal Kutatók Akadémiájának. A társaság céljai között van egyebek mellett a tudományos kiválóság elősegítése, a motiváció felkeltése és fenntartása a tudományos pálya iránt, a tehetséggondozás, a hazai fiatal kutatók sajátos nemzedéki érdekeinek képviselete, a tudományos pályán érzékelhető egyenlőtlenségek enyhítése, a tudományos ismeretterjesztés. A tagok között van az egyetemről dr. **Alpár Donát** (I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet), dr. **Béni Szabolcs** (Farmakognózi Intézet), dr. **Enyedi Balázs** (Élettani Intézet) és dr. **Toldi Gergely** (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika).

Több egyetemi csapat is sikerrel teljesítette az idei Ultrabalon

Számos egyetemi kötődésű csapat és egyéni induló vett részt a XIII. Ultrabalonon, amely a 221,1 kilométeres távjával Közép-Európa leghosszabb futóversenye. A megmérettetés egyéniben és váltóban, futva vagy biciklivel teljesíthető, legfeljebb 36 óra alatt. Az intézeti és klinikai csapatok mellett egyéni versenyzők, sőt négy kari és egy Semmelweis Egyetem néven futó team is képviseltette magát.

Az egyetemi csapatok részletes felsorolása és képgaléria a Semmelweis Egyetem honlapján:

<http://semmelweis.hu/hirek/2019/05/15/tobb-egyetemi-csapat-is-sikerrel-teljesitette-az-idei-ultrabalon/>

Forrás: Urológiai Klinika

Családbarát címet kapott az Ortopédiai Klinika Gyermekosztálya

Az Ortopédiai Klinika Gyermekosztálya elnyerte a Három Királyfi, Három Királynő mozgalom által meghirdetett Családbarát Kórházi Osztály 2019. kitüntető címet, amit a Magyar Kórházszövetség Kongresszusán adtak át Egerben.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dr. **Szőke György**, a klinika igazgatója elmondta, a címre tavaly nyújtották be a pályázatot, melynek két része volt: az egyik a kórházi osztályt mint gyógyító-szolgáltatót, a másik pedig munkahelyként a család- és emberbarát működést vizsgálta. Az igazgató hangsúlyozta, az intézmény hosszú évek óta sokat tesz azért, hogy a betegek minél családiasabb környezetben gyógyulhassanak, az elmúlt időszakban is több olyan intézkedést vezettek be, ami alapján megkapták a családbarát minősítést. Az egyik legfontosabb, hogy biztosították a szülő vagy nagyszülő számára, hogy ne csak napközben, de éjszaka is minden esetben együtt marad-

hasson gyermekével, a most beszerzett nyitható, kényelmes, jó minőségű ágyakkal megoldott a nyugodt pihenés. – Nálunk a hozzátartozók egészen a műtőig kísérhetik a beteget, arra is lehetőséget biztosítunk, hogy azt követően – az előírásokat szigorúan betartva, megfelelően beöltözve – a szülővel ébredhessen a gyermek. A kis betegeket pedig egy játékaútó szállítja fel a műtőbe, hiszen nem mindegy, hogyan érkeznek meg ide.

Amellett, hogy az osztály falait ismert mesefigurák díszítik, kialakítottak egy játszósarkot is, ahol minden korosztály megtalálja a számára megfelelő játékot a könyvektől a társasjátékon át egészen az elektronikai eszközökig. Szintén a bent fekvő betegek kényelmét szolgálja a tévékészülék és DVD-lejátszó, ami minden kórteremben megtalálható. A pedagógiai szolgálat jóvoltából az osztályon az elsők között vezették be a felzárkóztatást segítő programot, mely keretében már nemcsak az általános iskolai, de a középiskolai képzés is biztosított a bent fekvő gyermekek számára. Emellett pszichológiai konzultációs szolgálat, valamint konduktor típusú neurorehabilitációs szakember is elérhető a klinikán.

A klinikaigazgató külön kiemelte azoknak a munkatársainak a nevét, akik a Családbarát Kórházi Osztály pályázati anyagának összeállításában aktívan részt vettek: dr. **Kiss Sándor** osztályvezető egyetemi adjunktus, **Zempléni Katalin** főnővér és **Firnigél Brigitta** osztályos munkatárs.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Kisiskolásoknak mutatták meg a Pető András Karon, milyen fogyatékkal élni

Foto: Tatai Balázs – Semmelweis Egyetem

Játékos formában mutatták be a Semmelweis Egyetem Pető András Karának (PAK) munkatársai és hallgatói kisiskolások számára, hogy milyen kihívásokkal néznek szembe a mozgássérült gyermekek nap mint nap, valamint arról is szó esett, hogy miként lehet fogyatékos társaikkal együtt játszani, nekik segíteni.

A Kós Károly Általános Iskola alsó tagozatos tanulói közül 120-an számtalan feladaton keresztül ismerkedhettek meg a mozgássérült társaikkal segítő eszközökkel: kipróbálhatták, hogy milyen szájjal vagy éppen lábbal festeni, segíthettek egymásnak azon az akadálypályán, amelyen kerekesszékekkel kellett végigmenni, illetve átélhették, milyen érzés térdcsúszkán közlekedni, könyökcsúszkán labdával célba dobni, fejpálcával kommunikálni. Társadalmi igényre felel ez a kezdeményezés, mivel egyre nagyobb az érdeklődés az iránt, hogy többségi általános iskolák sérült gyermekeket fogadassanak az osztályokba, de sem a gyerekek, sem a szülők, sem pedig a tanítók nincsenek felkészülve arra, hogyan bánjanak a mozgásukban korlátozott társaikkal – mondta el **Mátyásiné Kiss Ágnes**, a PAK Pedagógiai Intézetének igazgatója.

Bojtor Gáborné, a Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola alsó tagozatának vezetője elmondta, hogy óvodájuk és általános iskolájuk a konduktor-hallgatók gyakorlati képzőhelye is, így több mint egy évtizede állnak kapcsolatban a PAK-al. – Nagyon fontosak ezek a programok: a mai gyerekek nem tudják, hogyan közeledjenek sérült társaikhoz, itt viszont találkozhattak mozgáskorlátozott kortársaikkal, beszélgethettek velük, közös élményeket élhettek át tanítóikkal együtt.

Vona Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Konszenzus Konferencia a májattétek komplex kezeléséről

Több mint 140-en vettek részt az I. Sz. Sebészeti Klinika által szervezett országos Konszenzus Konferencián, amelynek célja a vastagbél és végbél daganataiból történő májattétekre vonatkozó egységes kezelési elvek kidolgozása és lefektetése volt a társzszakmák bevonásával. A kongresszuson 49 fős szakértői bizottság bevonásával szavaztak arról, hogy mely nemzetközi ajánlást tudják elfogadni és adaptálni a hazai ellátásban.

A konferencia szervezői, dr. **Szijártó Attila**, az I. Sz. Sebészeti Klinika igazgatóhelyettese és dr. **Hahn Oszkár** adjunktus kiemelték: az elmúlt 10-15 évben a májsebészetben paradigmaváltás következett be, ami az egyre bővülő lehetőségek mentén másfajta kezelési sémákat hozott magával. Nagyon gyorsan fejlődő, komplex ellátást igénylő területről van szó, ezért fontos volt, hogy a kezelésben érintett társzszakmák – radiológusok, onkológusok, patológusok – között egy közös nyelv alakuljon ki, és olyan országos szakmai irányelvet fogalmazzanak meg, amellyel a betegek kezelése egységesíthető – mondták. Ezért szervezték meg a Magyarországon újdonságnak számító Konszenzus Konferenciát, ahol radiológus, onkológus, sebész és patológus szakértők részvételével 96 releváns, napi klinikai gyakorlatban felmerült kérdésre kerestek és foglalmaztak meg válaszokat. Egy 49 fős

szakértői bizottság bevonásával, valamint sebész, onkológus, patológus, radiológus résztvevőkkel együtt szavaztak arról, hogy mely nemzetközi ajánlást tudják elfogadni és adaptálni a magyarországi viszonyokra – tájékoztatót a klinika igazgatóhelyettese. Mint hangsúlyozta, az I. Sz. Sebészeti Klinikán évtizedek óta kimagasló szakmai színvonalon működik a máj-, epeúti és hasnyálmirigy sebészet, az országban a legnagyobb számban itt látnak el ilyen betegeket. 2015-ben létrehoztak egy kutatói hálózatot Hepato Pancreatico Biliary Surgical Research (HPB) Center névvel, amely egyesíti az egyetemen belül a máj-, epeúti és hasnyálmirigy sebészettel foglalkozó társintézeteket.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Nemzetközi hematológiai szimpózium az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben

Kezelési paradigmák újradefiniálása (Redefining treatment paradigms) címmel nemzetközi hematológiai szimpóziumot rendeztek az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben, melyen nyolc ország (Csehország, Horvátország, Lengyelország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia és Magyarország) több mint 130 hematológusa vett részt.

Foto: Ince László - Janssen

Az eseményen 12 előadás hangzott el, melyekben neves nemzetközi előadók ismertették a myeloma multiplex (MM) kezelésének új terápiás megközelítését, valamint a krónikus limfocitás leukémia (CLL) kemoterápiamentes kezelésének jelenlegi és jövőbeni lehetőségeit – adott tájékoztatást dr. **Bödör Csaba**, az intézet tudományos főmunkatársa. A tudományos ülést mindkét napon

dr. **Masszi Tamás**, az Általános Orvostudományi Kar dékánhelyettese, a III. Sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója vezette, aki kiemelte a két kórkép kezelési lehetőségeinek az elmúlt években bekövetkezett nagymértékű fejlődését.

Dr. Bödör Csaba előadásában a hazai helyzetet ismertette elmondta, hogy az intézet Molekuláris Diagnosztika laboratóriumában a betegek célzott kezeléséhez szükséges valamennyi molekuláris vizsgálat elérhető. Az előadásokban a környező országok kezelési algoritmusait és lehetőségeit is bemutatták a résztvevők.

A szimpózium az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet Molekuláris Onkohematológiai Kutatócsoportja és a Janssen együttműködésével valósult meg, és valamennyi résztvevő országban élőben, online közvetítették. Dr. **Matolcsy András** intézetigazgató örömtelinek nevezte, hogy a Semmelweis Egyetem jubileumi évében egy ilyen rangos nemzetközi rendezvényt láthattak vendégül.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/04/25/nemzetkozi-hematologia-szimpozium-az-i-sz-patologiai-es-kiserleti-rakkutato-intezetben/>

Európai körkép a veseátültetések történetéről

A Semmelweis Szalonban mutatták be dr. **Langer Róbert** Európai körkép az első veseátültetések történetéről... című könyvét, amely a Semmelweis Kiadó gondozásában jelent meg.

Köszöntőjében dr. **Merkely Béla** rektor emlékeztetett, hogy a Semmelweis Egyetemen éppen 25 éve kapott önálló klinikát a transzplantáció. Az egyetem több szerv esetében is (szív, máj, tüdő) az első sikeres magyarországi transzplantációk helyszíne volt – tette hozzá. Mint kitért rá, Magyarország 2013. július 1-jétől tagja az Eurotransplant hálózatnak, a csatlakozás előszerződését a Semmelweis Szalonban, a 20. Semmelweis Symposiumon írták alá 2011-ben, mások mellett dr. Langer Róbert részvételével. Tavaly az 505 Magyarországon történt transzplantációból 327-et a Semmelweis Egyetem valamely klinikáján végeztek el. Az egyetem európai szinten, az Eurotransplant tagállamai között is az elsők között van, az alapítás 250. jubileumi évének egyik célja pedig, hogy a következő öt évben minden szervtranszplantáció vonatkozásában az első három között, legalább egy szerv esetén pedig az első helyen végezzen a Semmelweis Egyetem – mondta dr. Merkely Béla.

Dr. Langer Róbert, a Transzplantációs és Sebészeti Klinika volt igazgatója elmondta, hogy komoly kihívásokkal nézett szembe, amikor 45 különböző szerző anyagait gyűjtötte össze a könyvhöz, aminek készítése során mintegy ezer emailt váltott másfél év leforgása alatt, ugyanakkor az elődök történeteinek megis-

merése feledtette a fáradságot. Prezentációjában összefoglalta a veseátültetések európai történetét, kiemelve a fontosabb mérföldköveket. Az első hazai vesetranszplantációt 1962. december 21-én végezte el dr. **Németh András** Szegeden, dr. **Petri Gábor**, a szegedi egyetem sebészeti klinikájának igazgatója közreműködésével. A beteg a 26 éves **Szántó István** volt, aki végstádiumú veseelégtelenségben szenvedett, és akinek egyik testvére, **Szántó László** volt a donorja. A beteg 79 nappal az átültetés után hunyt el. Szántó László, az 1962-es első magyar élődonor a bemutatón visszaemlékezése során úgy fogalmazott, ha most megkérdeznék, hogy átadná-e a veséjét, a válasza természetesen igen lenne. Dr. **Táncos László**, a Semmelweis Kiadó igazgatója, a rendezvény házigazdája elmondta, hogy a könyv angol nyelvű kiadásának bemutatója Koppenhágában lesz.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/05/02/konyvbemutato-a-veseatul-tetesek-torteneterol/>

Könyvbemutatóval egybekötött Infekciókontroll Munkanap az ETK-n

Az Egészségtudományi Karon (ETK) hetedik alkalommal megrendezett Infekciókontroll Munkanap keretében mutatták be az Egészségesen gyógyulni – a centripetális infekciókontroll kézikönyve című kötetet, amelyet a kar Epidemiológiai Tanszékének vezetője, dr. **Barcs István** szerkesztett.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Semmelweis Ignác örökségének továbbvitele az ETK-n is feladata, amely sokat tesz is ezért – jelentette ki a VII. Infekciókontroll Munkanap megnyitóján mondott köszöntőjében dr. **Nagy Zoltán Zsolt** dékán. Emlékeztetett arra, hogy a kar hallgatói számára kötelező az infektológia, amelyet legalább egy féléves infekciókontroll tantárgy keretében hallgatnak. Kiemelte azt is, hogy a népegészségügyi ellenőr képzés hangsúlya is eltolódott az epidemiológia, ezen belül is a kórházi fertőzések megelőzése és annak kontrolljának irányába. A Semmelweis Kiadó gondo-

zásában megjelent *Egészségesen gyógyulni* című könyv bemutatásakor kiemelte, amellyel, hogy a szerkesztő, dr. Barcs István a kar tanszékvezetője, a szerzők között az ETK több munkatársát is megtaláljuk. Az alcím, vagyis *A centripetális infekciókontroll kézikönyve* megfogalmazás arra utal, amit az angolszász egészségügyben a betegágy köré szervezett infekciókontrollnak neveznek, miszerint minden a beteg körül, a betegért történik – mutatott rá.

Dr. Barcs István előadásában áttekintette azt a négy évtizedet is, ami elvezette a könyv összeállításáig. Kiemelte, hogy a betegközpontú infekciókontroll szemléletet követi a kötet; a beteg köré koncentrikus gömbfelületként épül fel minden egészségügyi tevékenység és minden szereplő tevékenysége a középpont felé, a betegre hat, vagyis centripetális, azaz befele irányuló.

A munkanapon ezt követően az ország több intézményéből érkezett előadók tíz prezentációban foglalkoztak az infekciókontroll különböző aspektusaival.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/05/09/konyvbemutatoval-egybekotott-infekciokontroll-munkanap-az-etk-n/>

Harminc éves a Good Clinical Practice tanfolyam a Semmelweis Egyetemen

30 éve tart a Semmelweis Egyetem Good Clinical Practice (GCP), azaz a helyes klinikai gyakorlatokat bemutató posztgraduális képzéseket a klinikai kutatók számára. A jubileum alkalmából ünnepi tudományos ülést rendeztek a Semmelweis Szalonban. Az eseményen dr. **Kerpel-Fronius Sándor**, a GCP program magyarországi meghonosítója és dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes előadása mellett hét további prezentáció hangzott el a témában.

A GCP és a hasonló képzések mára a modern gyógyszerfejlesztés alapjává váltak, hiszen ezek a minőségellenőrző rendszerek adják a tudományos, szervezeti és etikai hátterét az új gyógyszerek klinikai vizsgálatának és az egészségügybe való bevezetésének – mondta a rendezvényt megnyitva dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes. A Semmelweis Egyetemen mintegy háromezer orvos, ápoló és gyógyszeripari szakember szerzett GCP tanúsítványt az elmúlt 30 évben – emlékeztetett.

Az eseményen dr. **Kerpel-Fronius Sándor**, a GCP program magyarországi meghonosítója, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet szaktanácsadója nyitó előadásában a GCP tanfolyam 30 éves magyarországi történetét idézte fel. A programmal sikerült hozzájárulnunk a magyarországi gyógyszerkutatás és -fejlesztés fejlődéséhez, és elérni azt, hogy jelenleg nagyszámú képzett magyar szakember áll rendelkezésre hazai és nemzetközi kutatásokban való részvételre – összegzett.

Az ülés záró előadásában dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója, valamint a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság elnöke, a klinikai kísérletek és a gyógyszer-

fejlesztés jövőbeli kilátásairól beszélt. A jövő kihívásai között említette a személyre szabott orvoslást, a digitális gyógyszerek fejlődését, valamint az orvosi távfelügyeletet, melyekre többek között az egyetem által nyújtott GCP tanfolyamok segítségével, valamint klinikai gyógyszerfejlesztés (pharmaceutical medicine) képzésekkel lehet megfelelően felkészülni.

Az ülésen több hazai és nemzetközi szakember is előadást tartott a Good Clinical Practice, klinikai vizsgálatok és gyógyszerfejlesztés témában, többek között az EFGCP (European Forum for Good Clinical Practice), az OGYÉI, az innovációs minisztérium, valamint több gyógyszergyártó szervezet és cég képviselőjében.

Deme Tamás

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/04/10/30-eves-a-good-clinical-practice-tanfolyam-a-semmelweis-egyetemen/>

Nemzetközi ikerregiszter-hálózat találkozót tartottak az egyetemen

A Nemzetközi Ikerkutatói Szövetség (International Society for Twin Studies, ISTS) kollaborációs workshopot tartott Budapesten a Semmelweis Egyetem munkatársainak szervezésében az Elméleti Orvostudományi Központban (EOK), mintegy 20 külföldi ikerkutató részvételével a világ számos ikerregiszterétől.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dr. **Pop Marcel**, a Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatóságának (NKI) vezetője örömet fejezte ki, hogy az NKI segítséget tud nyújtani az ehhez hasonló együttműködési fórumok támogatásában, a szükséges adminisztratív és pénzügyi háttér szervezésével.

Előadásában dr. **Tárnoki Ádám**, a Radiológiai Klinika adjunktusa, aki ikertestvérével, dr. **Tárnoki Dávid**dal közösen szervezte a rendezvényt, elmondta, hogy az ISTS hálózat jelenleg öt kontinens 28 országának az ikerkutatóit és ikerregisztereit fogja össze, és majdnem 1 millió iker adatait kezeli, valamint nagy mennyiségű DNS és biológiai mintával is rendelkezik. Az országokon átvélő együttműködéseknek elsősorban olyan ikerkutatások esetében van fontos szerepe, ahol nagy mintákra van szükség, mint például a ritka betegségekben szenvedő ikrekkel kapcsolatos kutatások.

Deme Tamás

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/04/17/nemzetkozi-ikerregiszter-halozat-talalkozot-tartottak-az-egyetemen/>

A találkozó célja az volt, hogy a különböző tudományterületeken munkacsoportok közötti együttműködésre inspirálja a résztvevőket az ikerkutatás segítségével. Dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes a konferenciát üdvözölve rámutatott arra, hogy az ikerkutatásoknak milyen elengedhetetlen hozzájárulásuk van a genetikai és epigenetikai kutatásokhoz.

Erősödő magyar-német kapcsolatok

Tizenötödik alkalommal rendezték meg a Semmelweis Egyetem és két német partneregyeteme, a freiburgi Albert-Ludwigs Universität és a heidelbergi Ruprecht-Karls-Universität közös tudományos szimpóziumát április elején. A Semmelweis Egyetem és két stratégiai partnere két évente váltakozó helyszínen tart szimpóziumot, melynek ebben az évben Freiburg adott otthont.

Fotó: Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

A többnapos találkozón szokás szerint a három egyetem korábbi Jellinek Harry ösztöndíjasai, valamint elismert szakemberei és vezetői tartottak előadásokat. A program keretében arra is lehetőség nyílt, hogy dr. **Merkely Béla** rektor és az őt kísérő német kapcsolatok fejlesztéséért felelős kollégák – dr. **Kiss András** német ügyekért felelős rektori megbízott és **Szlovák Judit**, a Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága német ügyekért felelős referense – megbeszélést folytassanak a heidelbergi és freiburgi egyetem rektorával, dr. **Bernard Eitel**lel és dr. **Hans-Jochen Schiewer**rel,

továbbá dr. **Peter Schirmacher**rel, aki a heidelbergi intézmény külügyi kapcsolatokért felelős rektori megbízottja. A hármastalálkozón egyebek mellett a jövőbeni kooperáció konkrét területeinek meghatározása is szóba került; ezek többek között a kardiológia, onkológia, onkopatológia, mesterséges intelligencia, gépi tanulás (Machine Learning), bioimaging, digitális patológia, radiológia/kardiovaszkuláris képalkotó radiológia vagy a személyre szabott medicina. Beszéltek a hosszú évek óta sikeresen működő Jellinek Harry ösztöndíjas rendszer kibővítéséről PhD-hallgatókkal, a kutatási projektek minél magasabb minőségének biztosításához, és megvitatták a közös pályázatok beadásának lehetőségét is.

Dr. Merkely Béla ünnepélyes keretek között Pro Universitate kitüntetést nyújtott át dr. Bernard Eitelnek és dr. Hans-Jochen Schiewernek.

A konferencia zárása után dr. Merkely Béla, dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes, dr. Kiss András, Szlovák Judit és dr. Hans-Jochen Schiewer, aki egyben a német, francia, svájci egyetemeket tömörítő EUCOR-hálózat elnöke is, megbeszélésükön egyebek mellett a Semmelweis Egyetem és az EUCOR közös pályázatbeadási lehetőségeit is áttekintették.

Szlovák Judit

Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/05/07/erosodo-magyar-nemet-kapcsolatok/>

Az aradi egyetem díszdoktora lett dr. Merkely Béla

Doctor Honoris Causa címet adományozott dr. **Merkely Béla** rektornak a Vasile Goldis Western University of Arad (UVVG). A kitüntetést az aradi egyetem tudományos napok alkalmával szervezett ünnepségének keretei között vehette át a rektor.

Az aradi Kultúrpalotában tartott Doctor Honoris Causa átadási ünnepségen részt vett a város vezetése, az aradi állami egyetem rektora és **Marius-Gabriel Lazurca**, Budapestre akkreditált román nagykövet is. A Semmelweis Egyetem háromfős delegációjának tagja volt a rektor mellett dr. **Kosztin Annamária** kardiológus és dr. **Pop Marcel** nemzetközi igazgató.

Dr. Merkely Béla a laudációt követően rövid előadást tartott, melyben kitért a több mint tíz éve fennálló együttműködés előzményeire. Kifejtette azt is, hogy az idén 250 éves évfordulóját ünneplő Semmelweis Egyetem egyik kiemelt célja a világ legjobb 100 egyeteme közé kerülni, és jelezte az egyetem nyitottságát a határon átvágó együttműködésekre, melyek arra hivatottak, hogy közösen járuljanak hozzá a régió oktatási, tudományos és innovációs potenciáljának fejlesztéséhez. Ezt követően a rektor megtartotta szakmai előadását kardiális reszinkronizációs terápia témában.

A kétnapos látogatás során a rektor folytatta a város és az aradi egyetem vezetőivel Budapesten megkezdett tárgyalásokat, melyek célja a két egyetem közötti kapcsolat továbbfejlesztése, valamint a romániai város vezetése és az egyetem közreműködésével megvalósítható kardiológiai projekt kivitelezési lehetőségeinek megvitatása volt.

Az aradi egyetem rektora, dr. **Coralia Cotoraci** méltatásában kiemelte, hogy az oktatási-kutatási és egyetemi vezetői szerepei mellett dr. Merkely Béla rektor ugyanaz a klinikus maradt, aki évente több száz ember életét menti meg. Utalt arra, hogy az általa vezetett Semmelweis Egyetem főszerepet játszik a régióban a biomedikális felsőfokú képzés és egészségügyi ellátás fejlesztésében.

Módos Diána

Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

Ereignisreiches Frühjahr am ACH

Gegen Ende des Studiums bietet der Asklepios Campus Hamburg (ACH) seinen Studierenden eine Reihe von Veranstaltungen zur Vorbereitung auf den Berufseinstieg an. Dazu zählen ein Treffen mit einem Vorstandsmitglied von Asklepios, ein Austausch mit Alumni des ACH sowie ein Chefärztepodium. Außerdem wurden im Mai die jüngeren Semester in einem Peer-to-peer Kurs für die Famulatur gemacht. Und das Team vom ACH brachte den vierten Bären in Folge vom Berliner Cup der Privaten mit nach Hamburg.

Drei Veranstaltungen für Berufseinsteiger

Damit nicht nur fachlich, sondern auch persönlich der Schritt von der Universität in die Klinik möglichst reibungslos gelingt, bietet der ACH seinen Studierenden jedes Jahr mehrere Veranstaltungen an. Innerhalb von zwei Wochen bekamen sie die Gelegenheit, aus ganz unterschiedlichen Perspektiven Tipps und Informationen rund um den Berufseinstieg zu erhalten.

Zunächst nahm sich Prof. Dr. **Christoph U. Herborn**, Medical Director von Asklepios, am 24. April eine Stunde Zeit, um den ACH Studierenden vor allem des 10. Semesters Asklepios als Unternehmen und potenziellen Arbeitgeber vorzustellen und ihre Fragen aus der umfassenderen Sicht eines Konzernvorstands zu beantworten. Er schloss mit den Worten: – Mir wird von allen Chefärzten immer wieder zurückgespiegelt, welch hohe Meinung sie von den Absolventinnen und Absolventen des ACH haben. Es wäre schön, wenn viele von Ihnen bei Asklepios bleiben könnten – Ihre Begeisterung für den Arztberuf, Ihre hervorragende Qualifikation und Ihr kritischer Blick und Ihre Neugier tun unseren Kliniken gut.

Am Abend des gleichen Tages testete der ACH Alumni-Verein ein neues Angebot mit großer Resonanz und großem Erfolg. Ziel des Absolventen-Podiums war es, den Studierenden an der Schwelle zum Beruf offen und authentisch von ihren Erfahrungen zu berichten und Tipps zu geben. Das Podium mit sechs Alumni wurde moderiert von **Nadja Hirschfeld**, der Vorsitzenden des ACH Alumni Vereins. Am 2. Mai schließlich standen neun meist Chefärztinnen und Chefärzte den Studierenden rund um die Themen Bewerbung, Berufseinstieg und Karriereplanung Rede und Antwort. Auch wenn deren Positionen und Erfahrungen teils gegensätzlich wirkten, zogen sie ein gemeinsames und erfreuliches Fazit: Niemand unter den anwesenden Studierenden müsse sich Sorgen um eine Stelle und um seine Karriere machen. Daher sei der erste Schritt in das Berufsleben zwar wichtig, aber nicht alles entscheidend.

Peer-to-peer Kurs Fit für die Famulatur

Ein studentisches Team aus dem 9. Jahrgang mit **Victoria Frank** (ACH Generalsekretärin und Jahrgangssprecherin), **Jan Drews** sowie **Maximilian Müllner** (Jahrgangssprecher) hatte sich schon seit mehr als einem Jahr für die Einrichtung eines studentischen Übungsraums am ACH eingesetzt. Bereits zwei Wochen nach dessen Eröffnung hatten sie eine alte Idee in die Tat umgesetzt und für ihre Kommilitoninnen und Kommilitonen einen Peer-to-peer Kurs angeboten. Aus eigener Erfahrung wussten sie, wie hilfreich es ist, die Pflicht-Famulaturen nach dem 6. und 8. Semester nicht ohne spezifische theoretische und auch praktische Vorkenntnisse

anzugehen. Daher galt ihr erster Kurs am 24. April dem Einstieg in die Famulatur. Kenntnisreich und unterhaltsam schilderten sie ihre vielfältigen eigenen Erfahrungen aus mehreren Famulaturen und beantworteten die wichtigsten Fragen. Anschließend erklärten die drei Schritt für Schritt, was bei der Blutabnahme und beim Legen von Zugängen zu beachten ist, erzählten amüsante Anekdoten aus ihren eigenen Famulaturen und stellten die benötigten Utensilien vor. **Victoria Frank** erklärte sich sogar bereit, sich durch ihre beiden studentischen Co-Referenten vor den Augen aller Blut abnehmen und einen Zugang legen zu lassen, bevor im Anschluss die jüngeren Semester selbst üben durften.

Erneuter Fanerfolg beim Cup der Privaten

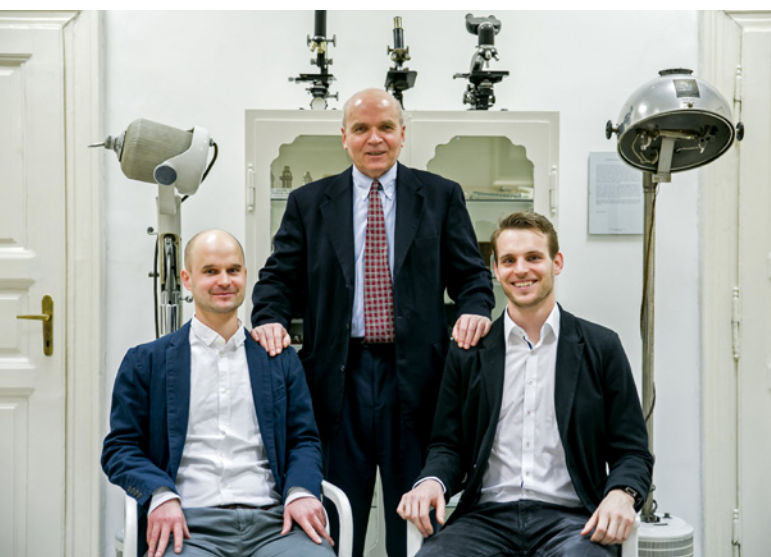
Das studentische Team vom Asklepios Campus Hamburg (ACH) hat zum vierten Mal in Folge einen Fanpreis (*Party Animal*) beim internationalen Fußballturnier *Cup der Privaten* – European Championship of Universities – in Berlin gewonnen. Drei Tage lang spielte und feierte das Team aus Hamburg mit neun Sportlern und 47 mitgereisten Fans aus allen Semestern beim größten internationalen Fußballturnier der privaten Hochschulen. Der Cup der Privaten mit mehr als 60 teilnehmenden Privat-Unis aus zahlreichen Ländern hat das Ziel, den Austausch der Hochschulen auf europäischer Ebene zu fördern.

Weitere Bilder und Informationen unter www.asklepios.com/ach

Nicola Sauter-Wenzler

Négy nemzedék óta gyógyítanak Semmelweis utódai

Semmelweis Ignác orvos leszármazottainak mindegyike a Semmelweis Egyetemhez kötődik. Űkunokái, a közelmúltban elhunyt dr. Hüttl Kálmán a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika egyetemi tanára volt és testvére, dr. Hüttl Tivadar, a klinika adjunktusa. Fiaik – vagyis az egyetem névadójának szépunokái – dr. Hüttl Artúr és dr. Hüttl András, rezidensek a Városmajorban, illetve az Urológiai Klinikán. A családban már négy generáción át öröklődött az orvosi hivatás. Arról is kérdeztük a család három tagját, hogy mit jelent ma a legnagyobb magyar orvos leszármazottjaként az egyetemen dolgozni. Cikkünk a Generációk az egyetemen című jubileumi cikksorozatunk első eleme.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

– Nem érdem Semmelweis leszármazottjának lenni, ám büszkeséggel és tisztelettel gondolunk e rokoni kapcsolatra – mondja dr. Hüttl Tivadar, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika adjunktusa, Semmelweis Ignác űkunokája. Mint fogalmaz, a mindennapokban nincs a gondolataik előterében ez a kapcsolat, de persze jelent plusz hajtóerőt, hogy az ember egy olyan egyetem kapuján lép be nap mint nap, ami az ősének a nevét viseli. A tavalyi Semmelweis-émlékév kapcsán is több megemlékezésen részt vettek, és talán jobban fókuszba került a nevük, de ők alapvetően nem szeretnék *kérkedni* a rokoni kapcsolattal – fogalmaz. Mivel névazonosság nincs, így fordulhat elő, hogy sok esetben az ismerősök és kollégák számára csak véletlenszerűen derül ki a kapcsolódás.

– Kezdő rezidensként egy műtét során a kampókat tarthattam, amikor az asszisztens viccesen odaszólt rám mutatva a műtétet vezető vendégorvosnak, hogy ő a leghíresebb doktorunk a klinikán, Semmelweis rokona – emlékszik vissza egy történetre az adjunktus fia, dr. Hüttl András, az Urológiai Klinika szakorvosjelöltje. Mikor pedig novemberben a Movember Mozgalom keretében bajuszt növeszt, bizony kap megjegyzéseket a kollégáktól, hogy így jobban hasonlít híres felmenőjére. Mint dr. Hüttl András fogalmaz, nem titkolja ugyan, de magától nem szokta mondani, hogy a leghíresebb magyar orvos szépunokája.

Unokaöccse, dr. Hüttl Artúr, a Városmajor Szív- és Érgyógyászati Klinika radiológus rezidense – aki dr. Hüttl Kálmán, a klinika közelmúltban elhunyt egyetemi tanárának fia – is hasonlóan látja ezt a kérdést. Mint mondja, kettős érzés számára ez a kapcsolódás: egyrészt óriási büszkeség, másfelől az ember érzi a súlyát, hogy ilyen felmenővel nem szerepelhet bárhol. – Egyszer egy vizsgán az volt az első kérdés az oktató részéről, hogy jól tudja-e, hogy

Semmelweis-leszármazott vagyok. Hát innen emelkedett a tét, de szerencsére ez nem mindennapos dolog – emlékszik vissza. Semmelweis Ignácnak nincs olyan utódja, aki a nevét viselné, ma is élő leszármazottja csak Antónia lányától született, aki egyéves volt apja halálakor. Antónia öt gyermeke közül egyik lánya, **Lehoczky Marietta** Hüttl Tivadar debreceni sebésszel kötött házasságot 1916-ban, és egy fiú ikerpárnak adott életet, azonban a szülést követően életét veszítette. A két testvér, **Tivadar** és **Kálmán** nevelésében a nagymama, **Semmelweis Antónia** nyújtott segítséget. Kálmán tűzérőhadnagyként a II. világháborúban életét veszítette. A másik testvér, apja nyomdokába lépve, szintén orvos lett. A sebészprofesszor dr. **Hüttl Tivadar** 1944-től az egyetem I. Sz. Sebészeti Klinikáján dolgozott, az ő fiai dr. Hüttl Kálmán és dr. Hüttl Tivadar. Dr. Hüttl Tivadar azt mondja, számára szép lassan, a családi történetek során lopózott be a mindennapokba annak tudása, hogy Semmelweis leszármazott. Közvetlen történetek ugyanakkor nem maradtak fenn sajnos a családban Semmelweisről, és az egyetlen tárgyi emlék egy teknőspáncélból készült papírvágó kés, amire rá van írva, hogy a legkisebb lányának, vagyis a nagymamának, Semmelweis Antóniának készítette – meséli.

A Hüttl-családban tehát negyedik generáció óta vannak orvosok, és dr. Hüttl András úgy fogalmaz, Semmelweis számára inkább történelmi minta, míg a mindennapokban a sebészeti területen sokkal fontosabbnak tartja, hogy *felérjen* tevékenysége a nagyapjához, dédapjához. Dr. Hüttl András és dr. Hüttl Artúr is azt mondja, mindketten sokáig tudatosan törekedtek arra, hogy elvonatkoztassanak a felmenőktől, és ne legyenek csak a családi tradíció miatt orvosok. András biológusnak tanult az USA-ban, számára egyébként az ottani biológia kurzus Semmelweisről szóló fél oldalas jegyzet részlete volt olyan sorsfordító élmény, amikor megérezte Semmelweis életművének jelentőségét. A pályaválasztással kapcsolatban Artúr azt mondja, egy pon-

ton megérezte, hogy a családi hagyománytól függetlenül is ez a megfelelő irány számára. – Persze nehéz azt mondani, hogy nem befolyásolnak a felmenők, hiszen ebben nőttem fel, az első gyermekkori emlékeim is a Városmajorhoz kötnek, így aztán nagyon otthonos érzés volt például odamenni gyakorlatra – mondja. És hogy mi érintette meg legmélyebben Semmelweis történetében az utódokat? Dr. Hüttl Artúr azt mondja: számára mindig intő példa azoknak a professzoroknak a gondolkodásmódja, akik nem ismerték el és támadták Semmelweist. Amikor hirtelen felindulásból valamire azt mondjuk, hogy ez nem lehet igaz, téved a másik, mindig ott kell motoszkálnon bennünk, hogy az elsőre akár abszurdnak hangzó ötletek is igazzá válhatnak. Dr. Hüttl András Semmelweis legnagyobb tragédiájának azt tartja, hogy életében nem lett igazán megbecsülve a munkája. A neki járó elismerést az utódok kapták meg, hiszen az egész magyar orvostársadalom, sőt az egész ország büszkesége ma Semmelweis Ignác. Dr. Hüttl Tivadar Semmelweis híres könyve, *A gyermekági láz kóroktana, fogalma és megelőzése* zárszavát idézi. Ebben Semmelweis úgy fogalmaz: biztos benne, hogy előbb-utóbb eljön az az idő, amikor a gyermekági láz megszűnik az egész világon, és ha nem is

az ő idejében történik meg, ez a tudat akkor is megédesíti halála óráját. Dr. Hüttl Tivadar szerint ebből a gondolatból is jól látszik, hogy Semmelweis szenvedélyesen arra tette fel az életét, amiben hitt, ez volt az ő vezércsillaga. Ugyanakkor Semmelweis tragédiája azt is mutatja, hogy az elképzelések megvalósításához bizonyos diplomáciai lépések is szükségesek, és ezeknek ma is hozzá kell tartoznia az orvosi fegyvertárhoz – tette hozzá. Dr. Hüttl Kálmán életének 64. évében, 2019. március 5-én hunyt el. Ő a *Semmelweis Ignác emlékeztetőre* című, 2015-ben kiadott könyvben úgy fogalmazott: az egyenesági Semmelweis leszármazottság számára belső lelki tőkét jelentett. Megerősítő érzés, ha az ember a világ valaha élt egyik leghíresebb orvosához kapcsolhatja magát – írta. A feladat az utódok számára egyszerűbb, mint gondolnánk: méltónak kell lenni az életműhöz. Mint hangsúlyozta a kötetben: ő híres felmenője példáján keresztül tanulta meg, hogy felismeréseink, meggyőződésünk mellett ki kell tartani, és az igazság előbb vagy utóbb diadalmaskodik.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Semmelweis-szobrot avattak a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnáziumban

A Semmelweis Egyetem és a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégium Semmelweis-szobrot állíttatott a világhírű orvos, az anyák megmentője egykori iskolájában a Semmelweis-emlékévként alkalmából. Az alkotást április 15-én leplezték le.

Az ünnepséget megnyitó beszédében **Endrédi Józsefné**, a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégium igazgatója hangsúlyozta, hogy Budapest legrégebbi gimnáziuma rengeteg híres egykori diákkal és tanárral büszkélkedhet. Mint mondta, az iskola számára fontos a tisztelgés a nagy elődök előtt, így több emlékmű is található az épületben, ezek közé illeszkedik a most felavatott műalkotás. Arra kérte a diákokat és pedagógusokat, hogy a szoborra vésett, örök érvényű gondolatokat különös hálával olvassák, hiszen **Semmelweis Ignác** egyetlen célja az volt, hogy *megmentse a feleséget a férj, az anyát a gyermeke számára*. Végül köszönetet mondott a Semmelweis Egyetemen, hogy itt helyezték el az emlékművet.

Semmelweis Ignác egy jelkép, az állhatatosság, a kitartás, az elhivatottság, a zsenialitás, az innováció megtestesítője, aki örök példaként szolgál nemcsak az orvostársadalom, hanem minden új nemzedék számára – mondta köszöntőjében dr. **Merkely Béla** rektor, hozzátéve: azt tanítja nekünk, hogy ha hiszünk valamin, és megvan hozzá a tudásunk, akkor haladjunk céljaink felé, álljunk ki érte rendíthetetlenül. Ezt az inspiráló üzenetet közvetíti a **Györfi Sándor** Kossuth-díjas szobrászművész által készített művön keresztül Semmelweis mostantól azoknak a diákoknak is, akik ma ugyanazon falak között tanulhatnak, mint Semmelweis Ignác – mutatott rá.

Egyetemünk névadója, Semmelweis Ignác minket is inspirál arra, hogy a nevéhez és szellemiségéhez méltó innovatív szemlélettel és elszántsággal haladjunk a céljaink felé. Előtte tisztelgünk akkor is, amikor meghatározzuk, milyen legyen a jövő orvosi egyeteme, és azt mondjuk, hogy az évforduló kapcsán megújul, gyakorlatorientáltabbá válik a magyar orvosképzés – fogalmazott dr. Merkely Béla. *Csak betegség mellett készülhetnek betegágyhoz; a betegség maga fogja őket oktatni, s nemcsak a betegséget magyarázó tanár* – idézte **Markusovszky Lajos** szavait. A rektor szerint

Fotó: Iváncsák Balázs

az anyák megmentőjének nevét viselő egyetem célja nem lehet más, mint hogy az innen kibocsátott szakembereknek köszönhetően a magyar emberek részesedhessenek a legjobb orvosi, egészségügyi, gyógyszerészeti vagy konduktori ellátásban.

A szobrot **János Domokos** plébános áldotta meg.

Dr. **Rosivall László**, a Semmelweis Emlékbizottság elnöke az ünnepség végén kiemelte, hogy az emlékévként készült szobrok avatása visszatekintés a múltba, amivel könnyebben megérthetjük a jövőt. Dr. Rosivall László lapunknak hangsúlyozta, köszöni **Csernyák Péternek**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika munkatársának, amiért felhívta a figyelmet arra, hogy a világ leghíresebb magyar orvosa az Egyetemi Katolikus Gimnázium falai között töltötte diákezeit, illetve, hogy segítette a szoborállítását.

Jeki Gabriella

A hit gyógyít, a gyógyítás pedig a világba való integrálás része

A Baráti Kör aktuális alkalmán dr. **Rosivall László** elnök köszöntötte a jelenlévőket, **Juhász Gyula** soraival figyelemztetve az idő múlására. Ezt követően bemutatta az est előadóját, dr. **Korzenszky Richárdot**, a Tihanyi Bencés Apátság emeritus perjelét, akit még a Baráti Kör elhunyt elnöke, dr. **Monos Emil** professzor hívott meg.

Korzenszky Richárd oktatás- és iskolapolitikus, aki kulturális központtá tette a Tihanyi Apátságot. A Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban érettségizett 1959-ben. Még abban az évben belépett a bencés rendbe. 1960-ban tett szerzetesi egyszerű fogadalmat, majd 1963-ban örökfogadalmat. Pannonhalmán folytatott teológiai tanulmányokat, 1964-ben szentelték pappá. 1964-től az ELTE Bölcsészstudományi Karán tanult, 1969-ben magyar-orosz szakos diplomát szerzett. Doktori dolgozatát a XVII. századi

magyarországi unitárius énekköltészet témájából írta. 1968-tól a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban tanított és diákotthoni nevelőtanár volt. 1973-tól Pannonhalmán gimnáziumi és teológiai egyetemi tanárként és főapáti titkárként működött. 1979-től tíz évig a pannonhalmi gimnázium igazgatója lett. 1989-ben pannonhalmi főmonostori perjellé választották. A Művelődési és Köznevelési Minisztériumban a Katolikus Egyházat képviselte, 1991-től miniszteri biztos és a Katolikus Iskolák Főhatóságának ügyvezető elnöke, 1996-tól a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Iskolabizottságának elnökhelyettese lett. Oktatás- és iskolapolitikusként meghatározó szerepet vállalt a katolikus iskolarendszer újraindulásában. Perjeli szolgálatát 2018-ig töltötte be.

Dr. Korzenszky Richárd *Egész-ség* című előadásában arról beszélt, hogy mitől *egész* az ember, hiszen a harmóniát nem csak a fizikai állapot hibátlansága adja. Egy baleset kapcsán szembesült azzal, milyen kiszolgáltatottan esendők vagyunk. – Az ember megtapasztalja azt, amit a skolasztikus filozófia mond: egyáltalán nem természetes, hogy vagyok, mégis vagyok – gondolkodott el a perjel, és hozzátette: benne vagyunk ebben a furcsaságban, amit úgy hívunk, hogy élet. De mi is ez, és mitől lesz egész? Az egészség hivatalos meghatározása (WHO) a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota, és nem csupán hiánya a betegségnek vagy a fogyatéknak. Az ember jólléte függ a lelki egészségétől: békében van-e magával, el tudja-e fogadni önmagát? A mentális egészség képesség a tiszta, következetes gondolkodásra, megértésre és a tanultak továbbadására, mert a kommunikáció garantálja a közösség, egység létét. Ezt erősíti az emocionális egészség, az érzések harmóniája egymással kapcsolatban. Szinte következik ebből a szociális egészség, a másokkal való kapcsolatok kialakításának képessége. Nehéz a testvériség fogalmát megértetni azokkal, akik a testvérkapcsolatot nem tapasztalták meg. A bizalom kialakulásának helye a család, és ha nincs bizalom, **Fukuyama** összefüggése szerint nem lesz gazdasági prosperitás sem. A jóllét fontos összetevője az emberkép milyensége. Tiszteljük-e az életet? Hogyan bánunk egymással, a gyerekekkel, az öregekkel, a szegényekkel? Egy olyan világban, ahol jelenleg több öregotthon (és hajléktalanszállás) kell, mint bölcsőde. Az ember az

életét egyszeri és megismételhetetlen történekként éli meg – feszültségben és harmóniára-törekvésben. Autonóm személyiség, akinek élete a másokkal való kölcsönhatásban teljesedik ki, a családban, a lakóhelyi, az anyanyelvi és az őt környező kulturális, vallási, politikai közösségben. A közösségeknek meghatározó szerepe van. Az ember *hiány-lény* (**A. Gehlen**), *minden egész eltörött* (**Ady E.**): szétesőben van a család, a közösségek, a társadalom és maga az ember. Ha valaki vagy valami beteg, akkor a hozzátartozója is beteg lesz. Nem mindegy, hogyan leszünk úrrá ezen. Az orvoslás feladata az, hogy az egész embert lássa és az egész részeként gyógyítsa a betegséget. Jóllétünk része a világkép. A Teremtésben Isten a káoszból rendet teremtett és ebbe az elrendezett világba helyezte az embert, *hogy művelje és őrizze azt* (Ter 2,15). A kín lényege az, hogy az ember képes volt kiszakítani magát ebből a rendből. Nem vagyunk mindannyian alkalmasak mindenre, de mindenki alkalmas valamire, amivel betöltheti ezt az isteni parancsot. Az emberségre legalább mindenkinek alkalmasnak kell lennie. Az egységhez pedig el kell(ene) fogadnunk valamiféle közös rendet. A gyógyító Jézus szerint a hit (bizalom) gyógyít, a gyógyítás pedig a világba való integrálás része – mondta az előadó.

Urbán Beatrice

MEGHÍVÓ

a Semmelweis Egyetem Baráti Körének
május

hónapban tartandó rendezvényére

Adalékok Semmelweis történetéhez
– egy orvos életpályája mint kultúrtörténet
(magyar nyelvű előadás)

Dr. Constance E. Putnam

orvostörténész

(Concord, Massachusetts, USA)

A rendezvény ideje és helye:

2019. május 29., szerda 17:00 óra

Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ,
Beznák Aladár terem (1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47. I. em.;
bejárat a Thaly Kálmán u. felől,
megközelíthető a Klinikák metróállomástól)

Szeretettel várjuk Önt!

Kérjük, szíveskedjék értesíteni barátait és munkatársait is!
A program előtt fél órával büfével várjuk a résztvevőket.

Dr. Molnár László
a Baráti Kör titkára

Prof. Dr. Rosivall László
a Baráti Kör elnöke

Dr. Papp Mátyás (1927-2019) emlékére

Keveseknek adatik meg, illetve érdemlik ki, hogy nevük már életükben egy felismeréshez kötődjön, szerzői névként váljon ismertté a tudományos irodalomban. A magyar klinikai neurológia erősen összefonódott a neuropatológiával, az iskolateremtő professzorok a klinikum művelése mellett tudományos munkájukat leginkább a neuropatológia területén végezték. Dr. **Schaffer Károly** neve a hippokampusz Schaffer-féle kollaterálisaként marad fenn, de **Környey** és **Horányi** is nemzetközi hírű neurológus és neuropatológus volt. Az utolsó nemzetközi elismerést szerzett dualista neurológus-neuropatológus, a Semmelweis Egyetem professor emeritusa, dr. **Papp Mátyás** 2019. április 4-én, hosszú betegség után hunyt el. Közel 92 évet élt.

1927-ben született Vajdácskán, ahonnan korán Budapestre költözött szüleivel. 1949-ben vették fel a Budapesti Orvostudományi Egyetemre, majd még abban az évben ösztöndíjat nyert Leningrádba, a Pavlov Egyetem orvosi karára, ahol 1955-ben végzett. 1955-től folyamatosan a Semmelweis Egyetemen (illetve jogelődjein) dolgozott, két évig a **Nyíró** vezette Elme- és Idegkórtani Klinikán, majd megalakulása után, 1957-től a Neurológiai Klinikán; 2014-ig, közel hatvan aktív évig a Neuropatológiai Laboratórium-ban, amelyet 1970-től 2012-ig vezetett is. 1992-93-ban a klinika megbízott vezetője volt. Egyetlen évet töltött távol külföldön, 1981-82-ben, Wellcome Trust ösztöndíjasként a Department of Neuropathology, Institute of Psychiatry vendégkutatója volt, **Peter Lantos**sal dolgozva.

A Neuropatológiai Laboratórium-ban **Pohl Ödön** mellett dolgozott, mindig szeretettel említette **Dönci** bácsiként a nevét. A klinikumot **Bekényi**, a neuropatológiát **Bozsik** mellett tanulta. Saját szavai jellemzik legjobban Horányi-hoz fűződő emlékeit: *A legnagyobb ajándéknak Horányitól a magam számára azt tartom, hogy megtanított racionálisan kételkedni.*

Kandidátusi értekezését az agy extracelluláris tereinek vizsgálatáról 1974-ben védte meg. Nagy jártasságot szerzett a kolinészterázok hisztokémiájában. Már az 1980-as évek elején felismerte a limbikus rendszer kiemelt szerepét és jelentőségét a degeneratív idegrendszeri betegségekben, a szelektív vulnerabilitás elméletét már 1987-ben megjelent absztraktban is említi, négy évvel a Braak-féle stádiumok Alzheimer-kórban való leírását megelőzően. Sajnos a munkából készült közleményt akkor a Neuroscience folyóirat visszautasította (a közlemény 164 gépelt oldalból állt), a Tanár Úr (nem szerette, ha professzornak szólítják) pedig nem a szavak embere volt, nem volt hajlandó újra nekikezdeni a munkának, majd a nyúlón végzett kísérletes munka metszeteinek nagy részét egy nehezebb időszakban kidobta. A következő évtizedek megfigyelései azonban nem hagyták nyugodni, így 2003-ban egy ebéd utáni beszélgetésen a Laborban igen körülményesen és nehezen mutatta meg a metszeteket és kezdtünk el beszélgetni a munkáról, ami végül 2006-ban jelent meg, közel 30 évvel a kísérletes munka elkészülte után.

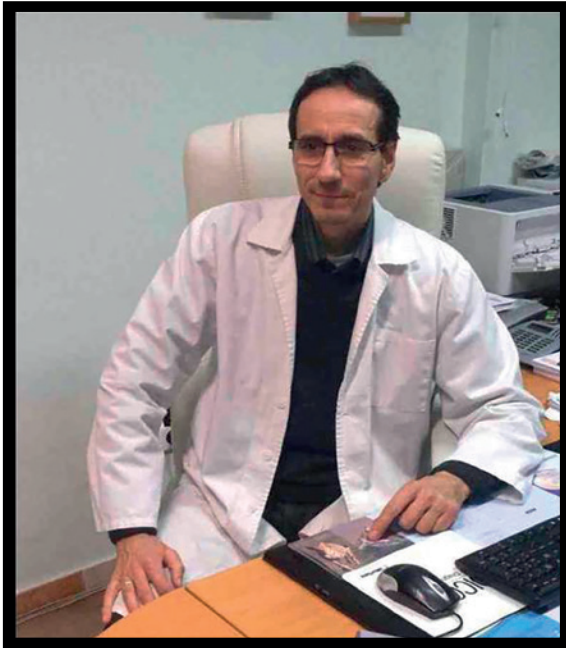
Az ebéd utáni beszélgetések különösen jelentősek voltak a Tanár Úr életében. Az ebédet követő kötelező alvás után a Laborban készített és erősen cukrozott kávé, majd annak csészéjében valamiféle gyümölcslel elfogyasztását követően érezte úgy, hogy a legjobban tud gondolkodni. Egy ilyen ebéd utáni pihenő alatti felismerés vezetett a multisztémás atrophia (MSA) jellemző elváltozásának leírásához. Az 1980-as évek elején a Gallyas-féle ezüstimpregnációs módszer igen modern eljárásnak számított, rendkívül érzékenyen mutatta ki a konformációs változást szenvedett fehérjéket az idegsejtek zárványtestjeiben. Egy Shy-Drager szindrómában elhunyt beteg Gallyas festett metszeteit nézve először Alzheimer-féle neurofibrilláris kötegnek vélte a zárványokat, majd felismerte, hogy gliadegenerációt lát. Abban az időben ez úgymond eretnek elképzelésnek számított, hiszen az akkoriban elfogadott nézet szerint az idegsejtek uralkodó szerepe mellett a gliasejtek csak *térkitöltő*, segéd szereppel bírtak. A kezdeti intézeti és hazai beszámolók során sem sikerült elfogadtatnia eredményeit a szakmával, végül az első nemzetközi közlés 1988-ban történt meg absztraktként, majd 1989-ben jelent meg az erről szóló közlemény. A gliális cytoplasma inclusióknak (GCI) elnevezett zárványok a Shy-Drager szindrómát, az olivopontocerebellaris atrophia-t és a striatonigralis degenerációt végérvényesen MSA-ként egyesítette. A zárványtestek karakterizációja és immunhisztokémiai jellemzése Peter Lantos-sal együttműködésben valósult meg. Ennek elismeréseként az MSA második konszenzus diagnosztikai kritériumrendszere (Gilman-kritériumok) már *Papp-Lantos body* néven említi ezeket, a betegség definitív diagnosztikai feltételének tartva azt. A felismerés ma már nemcsak szakkönyvi, hanem tankönyvi adat is.

Az MSA neuropatológiai entitásának meghatározása mellett az első olyan leírás volt, ami a gliazárványokat elsődlegesnek tartotta az addig kizárólag neuronális eredetűnek vélt degeneratív idegrendszeri betegségekben. Ez a felismerés vezetett oda, hogy más betegségekben is a glia patológiájára irányult a figyelem és ma már a progresszív supranuclearis bénulás és a corticobasalis degeneratio diagnózisának definitív feltétele is a gliazárványok kimutatása, illetve szinte minden degeneratív idegrendszeri betegségekben leírták már azokat. A felismerés jelentőségét mutatja, hogy az International Society of Neuropathology 2000-ben tiszteletbeli tagjának választotta.

Papp Tanár Úr közel hatvan évet látott át a klinikai idegtudományokban, utolsó éveiben is követte a szakirodalmat. Óriási ismeretanyagot szintetizált, az elektronikus adatbázisokban el nem érhető, német nyelvű, a harmincas évekből származó közleményeket is ismerte. Neve a Papp-Lantos testek leírójaként a neurológiai, neuropatológiai tankönyvekben is fennmarad. Nyugodjék békében.

Dr. Kovács Tibor
docens, Neurológiai Klinika

Elhunyt dr. Szeiffert Gábor

Az ember gyakran búcsúzik ismerőseitől azzal, hogy *holnap találkozunk*, vagy úgy, hogy *pár hét múlva újra összejövünk*. Ilyenkor meg sem fordul bennünk, hogy földi életünkben nem biztos, hogy még látjuk egymást. Ha idősebb barátunktól vagy munkatársunktól válunk el, akár felmerülhet ez a lehetőség is, de ha fiatalabbtól (különösen, ha még nálunk is fiatalabbtól) búcsúzunk, akkor soha nem merül fel ilyen gondolat bennünk.

Szeiffert Gábor egy évtizeddel volt fiatalabb nálam, én 1980-ban, ő 1990-ben kezdte pályafutását az egykori II. Sz. Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetben. Bő másfél évtizedig oktattunk együtt, és nagyon jól megértettük egymást, mivel mindkettőnknek ugyanaz volt a hitvallása az anatómiáról: jó orvosnövendékeket kell nevelnünk, és ahhoz, hogy medikusaink megértsék a patológiát és a klinikai tárgyakat, biztos anatómiai tudásra van szükségük. Ez azonban nem megy másként, csak úgy, ha már első- vagy másodéves korukban világosan látják a célt, az orvosi hivatásra való felkészülést.

Bennünk, orvosi végzettségű anatómusokban mindig ott szunnyad a vágy, hogy a klinikumban is hasznosíthassuk elkötelezettségünket és orvosi tudásunkat. A pályakezdés után egy évtizeddel ez a szunnyadó vágy szükségszerűen kialszik, mivel klinikai gyakorlat nélkül a tudás megkopik. Gábornál ez nem így történt. Éveken keresztül folytatta oktató tevékenységét, párhuzamosan az orvosi praxis mellett. Háziiorvosi rendelőjében szerzett tapasztalatait megosztotta tanítványaival, oktatói tapasztalatát pedig a rendszerezett és naprakész klinikai tudás fenntartásához használta fel. Mindkét tevékenységében rendkívül sikeres volt, hiszen betegek nagyon szerették, de tanítványai is a legnagyobb elismeréssel adóztak tudásának és emberségének: *Fantasztikus ember, fantasztikus, gyakorlatvezető, fantasztikus orvos. Néha az az érzésem, ez az ember tökéletes. Örülök, hogy ismerhetem. Példakép! A legjobb tanár az intézetben! A gyakorlatokat rendkívül jól felépíti, nagyon felkészült, kiemeli a lényegét. Mindemellett van humorérzéke és lehet vele beszélgetni, a gólyák hálát adhatnak az égnek, ha hozzá kerülnek – és a vizsgázók is.*

Mi kellhet még egy sikeres szakmai életúthoz? Gábor sikeres volt, amit minden idegszálában érzett, és ezért nem is merült fel benne, hogy kettős – oktatói és klinikusi – életvitelét ne akarta volna hosszú távon is fenntartani. Munkajogi értelemben a háziiorvosi teendők töltötték be élete nagyobbik részét, de emellett rendszeresen visszajárt az Intézetbe is oktatni, kollégái és tanítványai legnagyobb örömére.

A teremtő azonban közbeszólt! A rettegett kór először csak megpróbált beleszólni Gábor sikeres életébe. A diagnózis az első perctől fogva baljós volt, ám Gábor azzal az optimizmussal és bizakodással próbált úrrá lenni a helyzeten, amivel betegek ezreit mentette meg, és tanítványok tömegét készítette fel a legnehezebb hivatás nehézségeire. Betegsége előrehaladása során nagyon sokszor beszélgettünk. Egy pillanatra sem hagyta el a gyógyulásba vetett hite. A legszörnyűbb operációk és beavatkozások előtt és után is úgy beszélt betegségéről, mint ami egy epizód, és aminek *csak még ezt vagy azt a stádiumát kell átvészelnie*. Közben nagyon sokáig folytatta praxisát, és betegségéről az általa ellátott betegekkel is tudott kommunikálni, és ezzel azokat a halál torkában is képes volt gyógyítani vagy meggyógyítani. Nem tudom, mikor döbbenhetett rá arra, hogy számára a nagyon sokáig hősiesen viselt szenvedés vége nem a gyógyulás lesz. Erről nyilván sok intézeti kollégája és kortársa tudna hitelt érdemlő tájékoztatást adni, de ez nem lehet ennek a szörnyű végső búcsúszövegnek a tárgya, annak ellenére, hogy Gábor élete és vészőfutása sokunknak volt mindennapi beszédtemája.

Kedves Gáborunk! Mély főhajtással adózunk életednek és munkásságodnak, szárnyaló oktató és orvosi sikereidnek, és korai távozásodnak. Nem rajtad múlt, hogy a sorssal való szembenézés és harc során nem Te maradtál fölül. Ahogyan tanítványaid írták, én is azt mondom: örökké példaképünk maradsz.

Isten Veled!

Dr. Szél Ágoston

igazgató, Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet

Az egyetem a nagy történelmi események idején 3. – a II. világháború

1944-ig elsősorban az oktatókat is érintő katonai szolgálatban és a sebesültek ellátásában mutatkozott meg a háború hatása, a front közeledtével ugyanakkor az oktatáspolitikai nagy részét mozgósították. Az alapítás közelgő 250. jubileuma kapcsán indult cikksorozatunk keretében most a II. világháború egyetemet érintő eseményeit tekintjük át röviden.

Az 1939 szeptemberében kirobbant II. világháborúba Magyarország csak 1941 nyarán lépett be hadviselőként, az ország területét pedig tényleges harci cselekmények csak 1944-től érték. A katonai behívások a háború kezdetétől ritkították a tanszéki segédszemélyzet sorait, egyre nagyobb működési nehézségeket okozva. Egyedül a II. sz. Sebészeti Klinikáról 1942-ig már 18 orvost vezényeltek a harcra, két orvosnőt pedig munkaszolgálatra. 1943 őszén a III. Honvéd Kiegészítő Kerületi Levente Parancsnokság hat századot alakított meg az orvoskaron, átlag 160-200 fővel százonként. Azokból, akik a zsidótörvények hatálya alá estek, külön csapatokat alakítottak.

1944 őszére a mindennapi munkához szükséges anyagok és felszerelések beszerzése egyre nagyobb nehézségekbe ütközött, részben a tokehiány, a hatósági korlátozások tömege, a szállítási nehézségek és a készletek elkobzásának veszélye miatt. A karokon beszerző bizottságokat állítottak fel, először a bölcsészekenél, majd a kedvező tapasztalatokon felbuzdulva az orvoskaron is. 1944 őszén, ahogy a front elérte a vidéki egyetemeket, az ottani oktatók és hallgatók egy része Budapestben keresett menedéket. A Vallás és Közoktatási Minisztérium (VKM) a kolozsvári, debreceni és szegedi segédszemélyzetet pesti tanszékekre osztotta be, így próbálva ellensúlyozni az addig kialakult személyzethiányt.

1944. október 25-én a VKM intézkedett az iskolai oktatás ideiglenes szüneteltetéséről a hadiesemények miatt, kivéve a mérnök, orvos, állatorvos és gyógyszerészhallgatók két utolsó évfolyamát. Nekik rövidített rend szerint kellett befejezni tanulmányaikat. A nyilas kormányzat eltökélt szándéka volt, hogy ezen szakok hallgatóit, akiket a háború folytatása szempontjából fontosnak ítélt, Németországba menekítse. A hallgatókat, köztük 600 orvos- és gyógyszerésznövendéket, december 8-án és 14-én indították el Németország felé. Hosszú és viszontagságos út után érkeztek meg a gyógyszerészhallgatók végül Grazba, az orvostanhallgatók pedig Halléba. Csak jóval a háború után tudtak hazatérni amerikai segítséggel.

Az áprilisban megindult szövetséges bombatámadások hatására menekítési tervet dolgoztak ki, melyben fontos szerepet kapott a budai egyetemi birtok is. **Issekutz Béla** dékán még március folyamán intézkedett egy 600 négyzetméter területű nagytérenyi barlang kibérléséről a kari könyvtár kötetei számára. Az értékesebb kéziratokat a kari főépület alagsorában helyezték biztonságba. A külső klinikai telepen cső-óvóhelyet építettek, az egyetemi kertekben kutakat fúrtak és az élelmezéshez teheneket vásároltak.

Forrás: Központi Levéltár

Az egyetem klinikáin komoly károkat okozott a háború

Budapest 50 napos kemény ostromát a várossal együtt az egyetem is megsínylette. A klinikák és az intézetek a harcok alatt is működtek, forgalmuk erősen megnövekedett. Az intézetek is berendezkedtek sebesült- és betegellátásra, ezen kívül labormunkákat végeztek az Országos Közegészségügyi Intézet, a Fővárosi Közegészségügyi Kórház és a XI. Honvédhelyőrségi Kórház részére, valamint oltóanyag termelést is folytattak. A közeli épületekben is szükségkórházakat alakítottak ki, így például a belső klinikai telep szomszédságában fekvő Iparművészeti Múzeum alagsorában. A kari professzorok nagy része a nehézségek és a kormányzati nyomás ellenére a Budára telepítés helyett visszatartotta a klinikák és intézetek anyagainak és felszerelésének nagyobb részét. További gondot okozott, hogy Pest elvágásával a személyzet egy része Budán, illetve vidéken rekedt.

Mivel a kar épületeinek túlnyomó része a benyomuló ostromlók egyik fő csapásirányán, vagyis az Üllői úton helyezkedett el, igen jelentősek voltak az épületekben és a felszerelésekben esett károk. Bombatalálatot kapott a II. sz. Belklinika főépületben lévő része, a Baross utcai Nőgyógyászati Klinika egyik szárnya szinte a földig rombolódott. Belövések érték a Bőrgyógyászati, a II. sz. Sebészeti és a Gyermekklinikát, de számos más épületben is súlyos károk keletkeztek. Egy, a háború után végzett felmérés szerint a pusztulás elérte a 13 millió aranypengő értékét, 1938-as árfolyamon számolva. A harci cselekmények pusztítását tetézte a vízrendszerek szétfagyása és a városszerte elharapódzó fosztogatás.

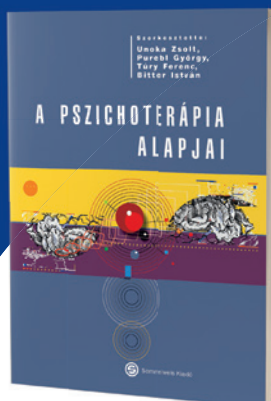
Az egyetem parkjai, udvarai átmeneti temetőkké változtak. Az ostrom az egyetemi részéről is áldozatokat követelt. Ennek egyik

szokatlan példája volt dr. **Czunft Vilmos** magántanár, az egyetemi Rádium Kórház főorvosának esete, aki tudatosan vállalt életveszélyt az egyetem és hivatása érdekében. Az ostrom idején 2,5 g rádiumot akart megmenteni az oroszok elől, amit csaknem három napig viselt a testén, minek következtében általános rádióumszűrlést szenvedett és elhunyt. Professzora, **Ratkóczy Nándor** hiába próbálta utóbb az egyetem hősi halottjává nyilváníttatni, a megváltozott politikai légkörben ez nem sikerülhetett.

A megszállók katonai kórház céljaira foglalták le az I. sz. Sebészeti és az Orr-fül-gégegyógyászati Klinikák épületeit. A kar állandó sürgetése ellenére az oroszok kivonulására csak 1947. december 1-jén került sor. A kiűrtési parancsot szó szerint érthették, mert a klinikák teljes felszerelését magukkal vitték.

Dr. Molnár László
Központi Levéltár

A Semmelweis Kiadó legújabb szakkönyvei

Bitter István, Unoka Zsolt,
Purebl György, Túry Ferenc

A pszichoterápia alapjai

A könyvet ajánljuk minden segítő foglalkozású szakembernek és segítőket képző oktatóknak, az orvosegyetem hallgatóinak, pszichológusoknak, mert könnyen érthető, világos információt nyújt a pszichoterápia alkalmazási lehetőségeiről.

Barcs István (szerk.)

Egészségesen gyógyulni

A centripetális
infekciókontroll
kézikönyve

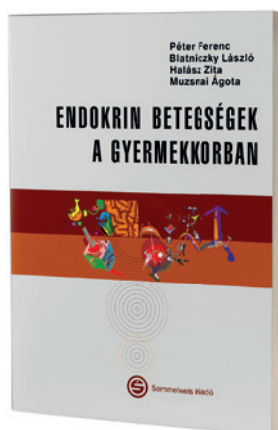
Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések kialakulásának, tünetegyüttesének, élettani és mikrobiológiai okainak, megelőző, felde-
rítő és nyomon követő rendszereinek, a kórházi epidemiológia elemeinek a gyűjteménye.

Gary D. Hammer, Stephen J. McPhee

Kórélettan

Bevezetés a klinikai orvostudományba

A könyv elsődleges célközönségét az orvos-, fogorvos- és gyógyszerész-hallgatók képezik, amely képzések preklinikai modulja keretében kötelező vagy ajánlott tankönyvként szerepel.

Péter Ferenc, Blatniczky László, Halász Zita, Muzsnai Ágota

Endokrin betegségek a gyermekkorban

Az endokrinológia és anyagcsere-betegségek témakörét az átlagosnál is gyorsabban fejlődő szakterületek közé sorolják. Ez, a most megjelent kötet a közel tíz évvel ezelőtti GYERMEKENDOKRINOLÓGIA könyvünk átdolgozása, korszerűsítése is az újabb ismeretek összefoglalása.

Sемmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

www.semmelweiskiado.hu

E-könyveinket keresse a honlapunkon:
www.semmelweiskiado.hu/e_konyvek/

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56353
Nytva tartás: 9.00–16.00
E-mail: info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT

1094 Budapest, Tűzoltó u. 37–47.
Tel.: 459-1500/60475
Nytva tartás: 9.30–12.30